

فصل اول

« تجزیه و تحلیل بهای تمام شده »

حسابداری صنعتی

حسابداری صنعتی بخشی از سیستم اطلاعاتی حسابداری است که وظیفه آن جمع‌آوری اطلاعات مربوط به عوامل بهای تمام شده و محاسبه بهای تمام شده محصولات و خدمات می‌باشد. به عبارت دیگر بخشی از حسابداری است که اطلاعات مرتبط با هزینه‌ها را برای استفاده در هر دو زمینه حسابداری مالی و حسابداری مدیریت، گردآوری، انباشت و ارائه می‌کند.

لازم به توضیح است که هدف اولیه حسابداری صنعتی گردآوری اطلاعات حسابداری برای آن دسته از استفاده‌کنندگان درون سازمانی از جمله مدیران، سرپرستان و کارکنان است که برای دستیابی به اطلاعات صحیح و به موقع جهت تصمیم‌گیری، کنترل هزینه‌ها و برنامه‌ریزی آتی به حسابداری صنعتی اعتماد دارند.

مفهوم هزینه‌یابی در حسابداری صنعتی

فرایند تعیین بهای تمام شده کالاها و خدمات با توجه به نوع و ماهیت کالا و صنعت و نوع نیاز مدیران اصطلاحاً «هزینه‌یابی» نامیده می‌شود. در مؤسسات تولیدی، محصول و کالای تولید شده به عنوان موضوع هزینه‌یابی مطرح می‌شود که ما در حسابداری صنعتی به دنبال تعیین بهای تمام شده آن هستیم.

- سیستم‌های هزینه‌یابی در یک مؤسسه تولیدی با توجه به ماهیت عملیات تولید به دو گروه زیر تقسیم می‌شود:

الف) سیستم هزینه‌یابی سفارش کار (ب) سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای

- روش‌های هزینه‌یابی در یک مؤسسه تولیدی با توجه به نوع نیاز مدیران به سه گروه زیر تقسیم می‌شود:

الف) هزینه‌یابی واقعی (تاریخی): در این روش، هزینه‌ها به ترتیب زمان وقوع گردآوری می‌شوند و تا زمانی که عملیات ساخت به پایان نرسیده باشد، محاسبه بهای تمام شده واقعی امکان‌پذیر نمی‌باشد.

ب) هزینه‌یابی نرمال: در این روش هزینه‌های مستقیم تولید به صورت واقعی در حساب‌های مربوطه منظور می‌شوند، اما هزینه‌های غیرمستقیم به صورت برآوردی در حساب‌ها منظور می‌گردند.

ج) هزینه‌یابی استاندارد: در این روش قبل از شروع دوره مالی، بهای تمام شده محصولات از لحاظ هر یک از عوامل تولید پیش‌بینی شده و در طول دوره مالی، این هزینه‌ها ملاک محاسبه و ثبت قرار می‌گیرند.

مراحل هزینه‌یابی

عوامل تولید در هر سیستم هزینه‌یابی دو مرحله زیر را باید طی کنند:

۱) مرحله انباشت و جمع‌آوری هزینه‌ها: در این مرحله عوامل یا هزینه‌های تولید برحسب ماهیت، به صورت مواد، دستمزد، حمل و نقل، استهلاک ماشین‌آلات، سوخت، آب و برق، اجاره و ... جمع‌آوری می‌شوند.

۲) مرحله تخصیص هزینه‌ها: در این مرحله عوامل یا هزینه‌های تولید انباشته شده در مرحله قبل، از طریق یکی از حالت‌های زیر به موضوع هزینه‌یابی تخصیص داده می‌شوند:

- ره‌گیری و ردیابی: عبارت است از تخصیص هزینه‌هایی که مستقیماً قابل اندازه‌گیری به موضوع هزینه‌یابی می‌باشند.

- تسهیم: عبارت است از سرشکن کردن هزینه‌هایی که مستقیماً قابل ره‌گیری و ردیابی به موضوع هزینه‌یابی نمی‌باشند.

نکته ۱: تخصیص هزینه‌ها از طریق ره‌گیری و تسهیم باعث می‌شود که هزینه‌های تولید به دو گروه مستقیم و غیرمستقیم تقسیم شوند.

هزینه‌های تولید

فرایند تبدیل مواد اولیه (خام) به محصول با استفاده از کار و هزینه‌های دیگر کارخانه همچون استهلاک ماشین‌آلات، هزینه اجاره کارخانه، هزینه آب و برق کارخانه و ... را ساخت یا تولید می‌گویند و به هزینه‌های تحمل شده در فرایند ساخت یا تولید اصطلاحاً هزینه‌های تولید گفته می‌شود. هزینه‌های تولید به سه گروه عمده زیر تقسیم می‌شوند:

۱- **مواد مستقیم:** به مواد اولیه یا خامی گفته می‌شود که در تولید محصول نقش مستقیم داشته و قابل ره‌گیری می‌باشد.

عمده‌ترین ویژگی‌های مواد مستقیم عبارتند از:

الف) نسبت به سایر مواد مصرفی دارای ارزش اقتصادی بالاتری هستند.

ب) جزء اصلی و لاینفک محصول می‌باشند.

ج) معمولاً در محصول تولید شده قابل رؤیت و قابل لمس می‌باشند.

نمونه‌هایی از مواد مستقیم عبارتند از:

- چوب در تولید میز و صندلی

- پارچه در تولید مبلی

- گندم در تولید آرد

- چرم در تولید کیف و کفش

نکته ۲: در تولید محصول ممکن است از مواد دیگری نیز استفاده شود که جزئی و کم اهمیت باشد و یا به سهولت قابل ره‌گیری به محصول ساخته شده نباشد. به این گونه مواد اصطلاحاً «مواد غیرمستقیم» می‌گویند. مانند میخ در تولید میز و صندلی و یا نخ در دوخت لباس. مواد غیرمستقیم به عنوان بخشی از گروه سوم هزینه‌های تولید به نام سربار ساخت محسوب می‌شود.

۲- **دستمزد مستقیم:** عبارت است از حقوق و دستمزد کارگرانی که به طور مستقیم بر روی محصول تولیدی کار می‌کنند و بر اثر کار مواد اولیه به محصول تبدیل می‌شود. مانند دستمزد کارگران خط مونتاژ در یک کارخانه خودروسازی

نکته ۳: در تولید محصول ممکن است دستمزد کارکنانی نیز وجود داشته باشد که مستقیماً در تولید محصول نقش ندارند، مانند حقوق سرپرستان تولید و یا حقوق نگهبان، به این گونه دستمزدها، اصطلاحاً «دستمزد غیرمستقیم» گفته می‌شود. دستمزد غیرمستقیم به عنوان بخشی از گروه سوم هزینه‌های تولید به نام سربار ساخت محسوب می‌شود.

۳- **سربار ساخت:** آن بخش از هزینه‌های تولید می‌باشند که قابل ره‌گیری به محصول تولید شده نبوده و یا این که به سهولت به کالای ساخته شده قابل تخصیص نمی‌باشند، لذا تخصیص این هزینه‌ها از طریق تسهیم صورت می‌گیرد. به این نوع هزینه‌ها اصطلاحاً سربار ساخت گفته می‌شود. نمونه‌هایی از هزینه‌های سربار ساخت عبارتند از:

- مواد غیرمستقیم

- دستمزد غیرمستقیم

- آب و برق مصرفی کارخانه

- هزینه اجاره کارخانه

- هزینه استهلاک ماشین‌آلات خط تولید

- هزینه بیمه ماشین‌آلات خط تولید

- هزینه تعمیر و نگهداری ماشین‌آلات و تجهیزات خط تولید و ...

نکته ۴: هزینه‌های تولید قابل تخصیص به موجودی‌ها بوده و به جای آن می‌توان از عبارت هزینه‌های ساخت، هزینه‌های محصول و یا بهای کارخانه نیز استفاده کرد.

بهای اولیه و بهای تبدیل

بهای اولیه و بهای تبدیل اصطلاحات متداول در رابطه با طبقه‌بندی هزینه‌های تولید می‌باشند.

- **بهای اولیه:** عبارت است از مجموع هزینه‌های مستقیم تولید، که شامل مواد مستقیم و دستمزد مستقیم می‌باشد.

دستمزد مستقیم + مواد مستقیم = بهای اولیه

- **بهای تبدیل:** عبارت است از آن بخش از هزینه‌های تولید که در تبدیل مواد اولیه به محصول نقش ایفا می‌کنند. بهای تبدیل شامل دستمزد مستقیم و سربار ساخت است.

سربار ساخت + دستمزد مستقیم = بهای تبدیل

کلمه مثال ۱: در شرکت آرمان مبلغ بهای اولیه ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال و بهای تبدیل ۶۰۰,۰۰۰ ریال است. در شرکت فوق سربار ساخت معادل $\frac{1}{3}$ مبلغ دستمزد مستقیم است.

مطلوبست: محاسبه مبلغ مواد مستقیم، دستمزد مستقیم، سربار ساخت و جمع هزینه‌های تولید.

پاسخ:

X = مواد مستقیم

Y = دستمزد مستقیم

Z = سربار ساخت

$$x + y = 1,000,000 \quad \text{و} \quad y + z = 600,000 \quad \text{و} \quad z = \frac{1}{3}y$$

$$y + z = 600,000 \Rightarrow y + \frac{1}{3}y = 600,000 \Rightarrow y = 450,000$$

مبلغ دستمزد مستقیم

$$x + y = 1,000,000 \Rightarrow x + 450,000 = 1,000,000 \Rightarrow x = 550,000$$

مبلغ مواد مستقیم

$$450,000 \times \frac{1}{3} = 150,000$$

مبلغ سربار ساخت

$$550,000 + 450,000 + 150,000 = 1,150,000$$

مبلغ هزینه‌های تولید

انواع موجودی‌ها در مؤسسات تولیدی

موجودی‌های مواد و کالا در مؤسسات تولیدی شامل اقلام زیر می‌باشد:

(۱) موجودی مواد اولیه (مواد خام): عبارت از کلیه موجودی‌هایی است که جهت ساخت محصول خریداری شده، اما هنوز وارد فرایند تولید نشده است.

(۲) موجودی کالای در جریان ساخت: عبارت است از اقلامی که وارد فرایند تولید شده، اما هنوز به طور کامل تبدیل به محصول نشده است.

(۳) موجودی کالای ساخته شده: عبارت از اقلامی است که فرایند تولید را به طور کامل طی کرده و آماده برای فروش می‌باشند.

سیکل (چرخه) عملیات حسابداری در مؤسسات تولیدی

در یک مؤسسه تولیدی شروع عملیات با خرید مواد اولیه و خاتمه آن با فروش محصول است. فرایند فوق را می‌توان به شش بخش زیر تقسیم نمود:

بخش اول: عملیات مرتبط با مواد اولیه

این بخش از دو قسمت زیر تشکیل شده است:

قسمت اول: ثبت‌های حسابداری مربوطه

(۱) ثبت مربوط به خرید مواد اولیه:

موجودی (کنترل) مواد

× حساب‌های پرداختی / وجوه نقد

(۲) ثبت برگشت از خرید و تخفیفات:

حساب‌های پرداختی / وجوه نقد

× موجودی (کنترل) مواد

(۳) ثبت هزینه حمل مواد خریداری شده (هزینه حمل به داخل):

موجودی (کنترل) مواد

× وجوه نقد

(۴) ثبت مصرف مواد مستقیم و غیرمستقیم:

کالای (کار) در جریان ساخت

× کنترل سربار ساخت

× موجودی (کنترل) مواد

نکته ۵: مواد ارسالی به خط تولید به عنوان مواد مستقیم و غیرمستقیم طبقه‌بندی می‌شود. مواد مصرف شده مستقیم به حساب کالای در جریان

ساخت و مواد مصرف شده غیرمستقیم به حساب کنترل سربار ساخت منظور می‌شود.

۵- ثبت برگشت مواد مستقیم و غیرمستقیم به انبار:

	×	مواد (کنترل)
×		کالای در جریان ساخت
×		کنترل سربار ساخت

قسمت دوم: نحوه محاسبه بهای تمام شده مواد مصرف شده

برای محاسبه بهای تمام شده مواد مصرف شده، ابتدا بهای تمام شده مواد خریداری شده با موجودی مواد ابتدای دوره جمع شده و حاصل جمع نشان دهنده بهای تمام شده مواد آماده برای مصرف می‌باشد. سپس موجودی مواد پایان دوره از بهای تمام شده مواد آماده برای مصرف کسر می‌شود و نتیجه به عنوان بهای تمام شده مواد مصرف شده مشخص می‌شود.

بهای تمام شده مواد آماده برای مصرف = بهای تمام شده مواد خریداری شده + موجودی مواد ابتدای دوره \Rightarrow گردش ورودی

بهای تمام شده مواد مصرف شده = موجودی مواد پایان دوره - بهای تمام شده مواد آماده برای مصرف \Rightarrow گردش خروجی

نکته ۶: جهت محاسبه بهای تمام شده مواد خریداری شده از فرمول زیر استفاده می‌شود:

هزینه حمل به داخل + برگشت از خرید و تخفیفات - مواد خریداری شده = بهای تمام شده مواد خریداری شده

مثال ۲: در کارگاهی مواد اول دوره ۵۰۰,۰۰۰ ریال و مواد آخر دوره ۸۰۰,۰۰۰ ریال، هزینه حمل مواد ۵۰,۰۰۰ ریال، برگشت از خرید و تخفیفات ۱۰۰,۰۰۰ ریال، خرید مواد ۱,۱۰۰,۰۰۰ ریال و ۷۰٪ مواد مصرفی مستقیم بوده است. ثبت مصرف مواد به چه صورتی است؟

بستانکار	بدهکار
کنترل مواد ۷۵۰,۰۰۰	۱) کالای در جریان ساخت ۷۵۰,۰۰۰
کنترل مواد ۷۵۰,۰۰۰	۲) کالای در جریان ساخت ۵۲۵,۰۰۰
	کنترل سربار ساخت ۲۲۵,۰۰۰
کنترل مواد ۸۰۰,۰۰۰	۳) کالای در جریان ساخت ۵۶۰,۰۰۰
	کنترل سربار ساخت ۲۴۰,۰۰۰
کنترل مواد ۸۰۰,۰۰۰	۴) کالای در جریان ساخت ۸۰۰,۰۰۰

پاسخ: گزینه «۲»

$$۱,۱۰۰,۰۰۰ - ۱۰۰,۰۰۰ + ۵۰,۰۰۰ = ۱,۰۵۰,۰۰۰$$

بهای تمام شده مواد خریداری شده

$$۵۰۰,۰۰۰ + ۱,۰۵۰,۰۰۰ = ۱,۵۵۰,۰۰۰ \Rightarrow$$
 گردش ورودی

بهای تمام شده مواد آماده برای مصرف

$$۱,۵۵۰,۰۰۰ - ۸۰۰,۰۰۰ = ۷۵۰,۰۰۰ \Rightarrow$$
 گردش خروجی

بهای تمام شده مواد مصرف شده

$$۷۵۰,۰۰۰ \times ۷۰\% = ۵۲۵,۰۰۰$$

مواد مستقیم مصرف شده

$$۷۵۰,۰۰۰ \times ۳۰\% = ۲۲۵,۰۰۰$$

مواد غیرمستقیم مصرف شده

کالای در جریان ساخت ۵۲۵,۰۰۰

کنترل سربار ساخت ۲۲۵,۰۰۰

کنترل مواد ۷۵۰,۰۰۰

نکته ۷: اگر در سؤال، مصرف مواد به مستقیم و غیرمستقیم تقسیم نشده باشد، کل مواد مصرفی، مستقیم تلقی می‌شود.

نکته ۸: در مؤسسات تولیدی جهت فروش محصول ممکن است هزینه حمل پرداخت شود که اصطلاحاً به آن هزینه حمل به خارج می‌گویند. هزینه

حمل به خارج در بهای تمام شده محصولات تأثیری ندارد.

بخش دوم: عملیات مرتبط با حقوق و دستمزد

ثبت‌های حسابداری در این قسمت به سه ثبت زیر تقسیم می‌شود:

(۱) ثبت تهیه لیست حقوق و دستمزد: در زمان تهیه لیست حقوق مبلغ ناخالص حقوق به علاوه حق بیمه سهم کارفرما (به نرخ ۲۳ درصد) به حساب کنترل حقوق و دستمزد منظور می‌شود.

کنترل حقوق و دستمزد ×

× بیمه پرداختنی

× مالیات پرداختنی

× حقوق پرداختنی

نکته ۹: نرخ حق بیمه پرداختنی در مجموع ۳۰٪ می‌باشد که ۲۳٪ آن سهم کارفرما و ۷٪ آن سهم کارگر است.

(۲) ثبت تخصیص حقوق و دستمزد: در این مرحله حقوق و دستمزد کارکنان مستقیم تولید به حساب کالای در جریان ساخت و حقوق و دستمزد کارکنان غیرمستقیم تولید به حساب کنترل سربار ساخت منظور می‌شود.

کنترل سربار ساخت ×

کنترل حقوق و دستمزد ×

نکته ۱۱: در مرحله تخصیص حقوق و دستمزد، حق بیمه سهم کارفرما مربوط به حقوق و دستمزد غیرمستقیم، به حساب کنترل سربار ساخت منظور می‌شود و همچنین حق بیمه سهم کارفرما مربوط به کارکنان مستقیم تولید نیز، به عنوان یک هزینه غیرمستقیم به حساب کنترل سربار ساخت منتقل می‌شود.

نکته ۱۲: هزینه‌های جانبی حقوق و دستمزد نظیر فوق‌العاده اضافه‌کاری (۴۰٪ اضافه بر مزد هر ساعت کار عادی)، نوبت کاری (مازاد بر مزد عادی از ۱۰ تا ۲۲/۵ درصد)، شب کاری (۳۵٪ مازاد بر مزد عادی)، حق مسکن، عائله‌مندی و ... اگر مرتبط با ساخت و تکمیل یک سفارش خاص یا مشتری خاص نباشد، جزء هزینه‌های غیرمستقیم محسوب، و به حساب کنترل سربار ساخت منظور می‌شود.

نکته ۱۳: گروه دیگری از هزینه‌های حقوق و دستمزد مربوط به کارکنان بخش اداری و فروش است که اگر در سؤال مطرح شده باشد می‌توان ابتدا آن را از کلیه محاسبات حذف نموده و سپس محاسبات مربوط به تهیه و تخصیص حقوق و دستمزد را انجام داد.

۳- ثبت پرداخت خالص حقوق و دستمزد:

حقوق پرداختنی ×

× وجوه نقد

مثال ۳: جمع حقوق و دستمزد ناخالص دی‌ماه یک مؤسسه تولیدی ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال شامل ۷۰٪ دستمزد مستقیم، ۲۰٪ غیرمستقیم تولیدی و بقیه مربوط به کارکنان اداری و فروشگاه می‌باشد. حق بیمه کارگر ۷٪، سهم کارفرما ۲۳٪ و مالیات آن معادل ۱۰٪ بوده است. مبلغ منظور شده به حساب کالای در جریان ساخت و کنترل سربار ساخت از این بابت به ترتیب چند ریال است؟ (از راست به چپ)

$$۳,۹۸۵,۲۰۰ - ۹,۲۹۸,۸۰۰ \quad (۲)$$

$$۲,۴۰۰,۰۰۰ - ۸,۴۰۰,۰۰۰ \quad (۴)$$

$$۳,۲۴۰,۰۰۰ - ۷,۵۶۰,۰۰۰ \quad (۱)$$

$$۴,۸۸۴,۰۰۰ - ۸,۴۰۰,۰۰۰ \quad (۳)$$

پاسخ: گزینه «۳»

$$۱۲,۰۰۰,۰۰۰ \times (\%۷۰ + \%۲۰) = ۱۰,۸۰۰,۰۰۰$$

$$۱۰,۸۰۰,۰۰۰ \times \%۲۳ = ۲,۴۸۴,۰۰۰$$

$$۱۰,۸۰۰,۰۰۰ + ۲,۴۸۴,۰۰۰ = ۱۳,۲۸۴,۰۰۰$$

$$۱۰,۸۰۰,۰۰۰ \times \%۳۰ = ۳,۲۴۰,۰۰۰$$

$$۱۰,۸۰۰,۰۰۰ \times \%۱۰ = ۱,۰۸۰,۰۰۰$$

$$۱۳,۲۸۴,۰۰۰ - (۳,۲۴۰,۰۰۰ + ۱,۰۸۰,۰۰۰) = ۸,۹۶۴,۰۰۰$$

حقوق و دستمزد مربوط به کارخانه

حق بیمه سهم کارفرما

حقوق ناخالص و حق بیمه سهم کارفرما

بیمه پرداختنی

مالیات پرداختنی

حقوق پرداختنی

$$۱۳,۲۸۴,۰۰۰$$

کنترل حقوق و دستمزد

$$۳,۲۴۰,۰۰۰$$

بیمه پرداختنی

$$۱,۰۸۰,۰۰۰$$

مالیات پرداختنی

$$۸,۹۶۴,۰۰۰$$

حقوق پرداختنی

$$۱۲,۰۰۰,۰۰۰ \times \%۷۰ =$$

$$۸,۴۰۰,۰۰۰$$

کالای در جریان ساخت

$$۱۳,۲۸۴,۰۰۰ - ۸,۴۰۰,۰۰۰ =$$

$$۴,۸۸۴,۰۰۰$$

کنترل سربار ساخت

$$۱۳,۲۸۴,۰۰۰$$

کنترل حقوق و دستمزد

بخش سوم: عملیات مرتبط با سربار ساخت

سربار کارخانه یا سربار ساخت جزء سوم از هزینه‌های محصول است. هزینه‌های سربار کارخانه هزینه‌هایی هستند که به طور غیرمستقیم در تولید نقش دارند. مانند هزینه مواد غیرمستقیم، دستمزد غیرمستقیم، هزینه آب و برق کارخانه، هزینه استهلاک ماشین‌آلات، هزینه اجاره ساختمان کارخانه و ... بنابراین هزینه سربار کارخانه مجموعه‌ای از هزینه‌های غیرمستقیم تولید است. همانطور که در بخش اول عنوان گردید، این هزینه‌ها را نمی‌توان به راحتی ردیابی، رهگیری و یا به محصولات تولید شده تخصیص داد، لذا آنها را باید از طریق تسهیم جذب تولید نمود.

انجام عملیات سربار کارخانه متفاوت با انجام عملیات حسابداری مواد و دستمزد است. این امر ناشی از ماهیت غیرمستقیم این نوع هزینه‌ها می‌باشد. همانطور که در بخش اول بیان گردید، هدف حسابداری صنعتی تهیه اطلاعات مفید جهت استفاده‌کنندگان درون سازمانی (مدیران) است، لذا یکی از نیازهای خاص مدیران، گزارش بهای تمام شده محصولات تولید شده می‌باشد و حسابداران صنعتی باید در هر لحظه آماده ارائه گزارش فوق باشند. حسابداران صنعتی برای ارائه گزارش بهای تمام شده باید اطلاعات مرتبط با مواد مستقیم، دستمزد مستقیم و سربار کارخانه را داشته باشند. اطلاعات مرتبط با مواد مستقیم و دستمزد مستقیم همیشه در دسترس است (به علت اینکه مستقیماً قابلیت ردیابی، رهگیری و تخصیص به محصول تولید شده را دارند)، اما سربار کارخانه مجموعه‌ای از هزینه‌های غیرمستقیم است که برخی از این اجزاء در هر لحظه در دسترس نبوده و نمی‌توان مبلغ آن را مشخص نمود، برای مثال هزینه آب و برق مصرفی کارخانه که تا زمان دریافت قبوض مربوط نمی‌توان آن را به حساب آورد.

بدین ترتیب حسابداری صنعتی برای تسریع در گزارشدهی و جلوگیری از نوسانات غیرطبیعی هزینه‌های سربار، از یک نرخ از پیش تعیین شده جهت جذب سربار کارخانه استفاده می‌کند.

نرخ از پیش تعیین شده سربار کارخانه را اصطلاحاً "نرخ جذب سربار کارخانه" می‌گویند و برای محاسبه آن باید از دو عامل زیر استفاده کرد:

الف: سربار برآوردی (سربار پیش بینی شده)

ب: محرک هزینه سربار (عامل هزینه زا)

نکته ۱۴: محرک هزینه عاملی جهت برقراری یک ارتباط منطقی و معقول بین هزینه‌های سربار و یک عامل هزینه می‌باشد. بدین صورت که با تغییرات در عامل هزینه، هزینه‌های سربار نیز تغییر کنند. برای مثال ساعات کار مستقیم می‌تواند به عنوان یک عامل هزینه در نظر گرفته شود که با افزایش یا کاهش میزان ساعات کار مستقیم، هزینه‌های سربار کارخانه نیز افزایش یا کاهش می‌یابد. عمده‌ترین محرک‌های هزینه عبارتند از:

۱- ساعات کار مستقیم

۲- مبلغ دستمزد مستقیم

۳- ساعات کار ماشین آلات

۴- تعداد تولید

۵- مبلغ مواد مستقیم

حال با توجه به محرک‌های هزینه در بالا می‌توان نرخ جذب سربار کارخانه را محاسبه نمود:

$$\text{سربار برآوردی (پیش بینی شده)} = \frac{\text{نرخ جذب سربار کارخانه}}{\text{محرک هزینه (۱)}}$$

(۱) محرک هزینه می‌تواند یکی از ۵ مورد ذکر شده در بالا باشد.

بعد از محاسبه نرخ جذب سربار کارخانه می‌توان از حاصل ضرب نرخ جذب سربار کارخانه در محرک هزینه انتخابی که در دوره جاری اتفاق افتاده است، سربار جذب شده کارخانه را بدست آورد:

محرک هزینه در دوره جاری \times نرخ جذب سربار کارخانه = سربار جذب شده کارخانه

بعد از محاسبه سربار جذب شده ثبت حسابداری آن به شرح زیر انجام می‌شود:

کالای در جریان ساخت \times

\times کنترل سربار کارخانه

موارد ذکر شده در بالا مرتبط با سربار جذب شده کارخانه می‌باشد، در صورتی که در هر زمان ممکن است قسمتی از مجموعه هزینه‌های سربار واقعی تحقق پیدا کند (مانند مواد غیرمستقیم و دستمزد غیرمستقیم) لذا باید ثبت حسابداری آن که به شکل زیر است انجام شود:

\times کنترل سربار کارخانه

\times حساب‌های مربوطه

انجام ثبت‌های حسابداری مرتبط با هزینه‌های سربار واقعی تا پایان دوره مالی ادامه دارد، تا این که کلیه هزینه‌های سربار واقعی مشخص شود. بعد از مشخص شدن کل هزینه‌های سربار واقعی باید سربار جذب شده و سربار واقعی با هم مقایسه شده تا مشخص شود، شرکت بیشتر از میزان واقعی سربار جذب کرده است و یا کمتر.

مقایسه و مشخص نمودن مغایرت بین دو سربار بسیار ساده است، زیرا جمع هزینه‌های سربار واقعی، باعث بدهکار شدن حساب کنترل سربار کارخانه شده و سربار جذب شده باعث بستانکار شدن حساب کنترل سربار کارخانه می‌گردد.

کنترل سربار کارخانه

مواد غیرمستقیم	XXX	سربار جذب شده	XXX
دستمزد غیرمستقیم	XXX		
آب و برق کارخانه	XXX		
سایر هزینه‌های غیرمستقیم	XXX		
کسر جذب سربار \Rightarrow سربار جذب شده (سربار واقعی)	XXX	سربار واقعی (سربار جذب شده \Leftarrow اضافه جذب سربار)	XXX

نکته ۱۵: نرخ جذب سربار کارخانه قبل از شروع دوره مالی محاسبه می‌شود تا در طی دوره مالی به محاسبه سربار جذب شده کمک نماید و سربار جذب شده در پایان دوره مالی، با سربار واقعی مقایسه شده تا مغایرت آن به عنوان اضافه (کسر) جذب سربار مشخص شود. مبلغ اضافه (کسر) جذب سربار در پایان دوره مالی باید تعدیل گردد. تعدیل اضافه (کسر) جذب سربار در بخش پایانی این فصل بیان شده است.

مثال ۴: در طی یک دوره معین مبلغ سربار برآوردی برای ۴۰,۰۰۰ ساعت کار مستقیم ۲۸۰,۰۰۰ ریال بوده است. سربار واقعی ۲۶۰,۰۰۰ ریال و ساعات کار مستقیم واقعی ۳۶,۰۰۰ ساعت بوده است. مبلغ اضافه یا کسر جذب سربار چند ریال است؟

(۱) ۲۸,۰۰۰ ریال، کسر جذب (۲) ۲۰,۰۰۰ ریال، اضافه جذب (۳) ۸,۰۰۰ ریال، اضافه جذب (۴) ۸,۰۰۰ ریال، کسر جذب

پاسخ: گزینه «۴» $\text{نرخ جذب سربار} = \frac{\text{سربار برآوردی}}{\text{ساعات کار مستقیم برآوردی}} = \frac{280,000}{40,000} = 7$

نرخ جذب سربار \times ساعات کار مستقیم واقعی = سربار جذب شده

سربار جذب شده $36,000 \times 7 = 252,000$

سربار واقعی - سربار جذب شده = اضافه (کسر) جذب سربار

کسر جذب سربار $252,000 - 260,000 = (8,000)$

مثال ۵: با توجه به اطلاعات مثال (۴) مبلغ اضافه یا کسر فعالیت شرکت چند درصد می‌باشد؟

(۱) ۱۰٪ کسر فعالیت (۲) ۱۰٪ اضافه فعالیت (۳) ۳٪ کسر فعالیت (۴) ۳٪ اضافه فعالیت

پاسخ: گزینه «۱» در سؤال فوق برآورد ساعات کار مستقیم ۴۰,۰۰۰ ساعت بوده در صورتی که شرکت ۳۶,۰۰۰ ساعت کار مستقیم انجام داده است، بنابراین معادل ۴,۰۰۰ ساعت کسر فعالیت داشته است.

کسر فعالیت $(\%)10 = \frac{40,000 - 36,000}{40,000} = \frac{\text{ساعات کار برآوردی} - \text{ساعات کار واقعی}}{\text{ساعات کار برآوردی}}$ = اضافه یا کسر فعالیت

روش دیگر:

کسر فعالیت $(\%)10 = \frac{252,000 - 280,000}{280,000} = \frac{\text{سربار برآوردی} - \text{سربار جذب شده}}{\text{سربار برآوردی}}$ = اضافه یا کسر فعالیت

بخش چهارم: عملیات مرتبط با تکمیل کالا و انتقال آن به انبار

این بخش از دو قسمت به شرح زیر تشکیل شده است:

قسمت اول: ثبت حسابداری ساخت و تکمیل کالا:

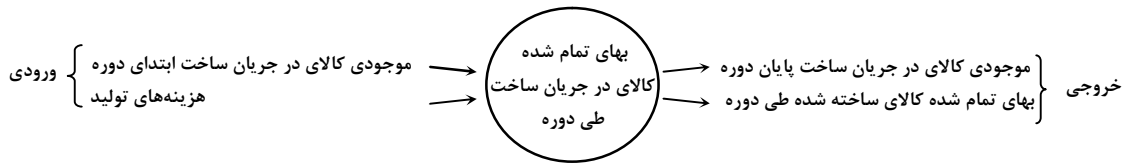
کالای ساخته شده \times

کالای در جریان ساخت \times

قسمت دوم: نحوه محاسبه بهای تمام شده کالای ساخته شده

برای محاسبه بهای تمام شده کالای ساخته شده ابتدا مواد مستقیم مصرف شده با هزینه دستمزد مستقیم و سربار ساخت جمع می‌شود. حاصل جمع بدست آمده با عنوان هزینه‌های تولید، با موجودی کالای در جریان ساخت ابتدای دوره جمع شده و حاصل جمع، نشان‌دهنده بهای تمام شده کالای در جریان ساخت طی دوره می‌باشد. سپس موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره، از بهای تمام شده کالای در جریان ساخت طی دوره کسر می‌شود و نتیجه به عنوان بهای تمام شده کالای ساخته شده دوره محسوب می‌شود.

نکته ۱۶: موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره، آن بخش از کالاهای تکمیل نشده‌ای می‌باشند که بهای تمام شده آن‌ها از بابت مواد مستقیم، دستمزد مستقیم و سربار ساخت تا پایان دوره محاسبه می‌شود.

کالای در جریان ساخت طی دوره = هزینه‌های تولید + کالای در جریان ساخت اول دوره \Rightarrow گردش ورودی

کالای ساخته شده طی دوره = کالای در جریان ساخت پایان دوره - کالای در جریان ساخت طی دوره \Rightarrow گردش خروجی

مثال ۶: طی یک دوره در یک کارگاهی؛ مواد مصرف شده جهت ساخت ۵۰,۰۰۰ ریال واحد محصول ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به صورت ۸۰٪ مستقیم و بقیه غیرمستقیم، دستمزد مستقیم ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال و نرخ جذب سربار معادل ۶۰٪ دستمزد مستقیم بوده است. موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال کمتر از موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره است. «بهای تمام شده یک واحد کالای ساخته شده» چند ریال است؟

(۱) ۲,۶۰۰ ریال (۲) ۱,۳۲۰ ریال (۳) ۱,۲۰۰ ریال (۴) ۸,۴۰۰ ریال

پاسخ: گزینه «۳»

مواد مستقیم $30,000,000 \times 80\% = 24,000,000$

سربار ساخت $15,000,000 \times 60\% = 9,000,000$

$60,000,000 = 12,000,000 + (24,000,000 + 15,000,000 + 9,000,000) \Rightarrow$ گردش ورودی

بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره $60,000,000 - 0 = 60,000,000 \Rightarrow$ گردش خروجی

بهای تمام شده هر واحد محصول $60,000,000 \div 50,000 = 1,200$

کالای در جریان ساخت پایان دوره ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال از کالای در جریان ساخت ابتدای دوره کمتر است، بنابراین می‌توان کالای در جریان ساخت ابتدای دوره را ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال فرض کرد و کالای در جریان ساخت پایان دوره را صفر در نظر گرفت.

بخش پنجم: عملیات مرتبط با فروش کالا

این بخش از دو قسمت به شرح زیر تشکیل شده است:

قسمت اول: ثبت‌های حسابداری مربوط به فروش کالا

(۱) ثبت فروش کالا:

حساب‌های دریافتنی / وجوه نقد \times

فروش \times

(۲) ثبت محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته:

بهای تمام شده کالای فروش رفته \times

کالای ساخته شده \times

قسمت دوم: نحوه محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته

برای محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته، ابتدا بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره با موجودی کالای ساخته شده ابتدای دوره جمع می‌شود. حاصلجمع به دست آمده نشان‌دهنده بهای تمام شده کالای آماده برای فروش می‌باشد. سپس با کسر کردن موجودی کالای ساخته شده پایان دوره از بهای تمام شده کالای آماده برای فروش، بهای تمام شده کالای فروش رفته به دست می‌آید.

کالای آماده برای فروش = کالای ساخته شده طی دوره + کالای ساخته شده ابتدای دوره \Rightarrow گردش ورودی

بهای تمام شده کالای فروش رفته = کالای ساخته شده پایان دوره - کالای آماده برای فروش \Rightarrow گردش خروجی

کلمه مثال ۷: موجودی کالای در جریان ساخت ابتدا و پایان دوره به ترتیب ۱,۰۰۰,۰۰۰ و ۱,۸۰۰,۰۰۰ ریال، مواد مصرفی ۹۰۰,۰۰۰، دستمزد مستقیم ۶۰۰,۰۰۰ و سربار ساخت ۵٪ دستمزد مستقیم است. موجودی کالای ساخته شده ابتدا و پایان دوره به ترتیب ۱,۲۰۰,۰۰۰ و ۸۰۰,۰۰۰ ریال است. کدام یک از عبارتهای زیر نادرست است؟

(۱) بهای تمام شده کالای فروش رفته برابر مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال است.

(۲) بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره برابر مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال است.

(۳) بهای تمام شده کالای در جریان ساخت طی دوره برابر مبلغ ۲,۸۰۰,۰۰۰ ریال است.

(۴) بهای تمام شده کالای آماده برای فروش برابر مبلغ ۲,۲۰۰,۰۰۰ ریال است.

پاسخ: گزینه «۱»

سربار ساخت $۶۰۰,۰۰۰ \times ۵\% = ۳۰۰,۰۰۰$

گردش کالای در جریان ساخت	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ورودی} \Rightarrow ۱,۰۰۰,۰۰۰ + (۹۰۰,۰۰۰ + ۶۰۰,۰۰۰ + ۳۰۰,۰۰۰) = ۲,۸۰۰,۰۰۰ \\ \text{خروجی} \Rightarrow ۲,۸۰۰,۰۰۰ - ۱,۸۰۰,۰۰۰ = ۱,۰۰۰,۰۰۰ \end{array} \right.$	بهای تمام شده کالای در جریان ساخت طی دوره = ۲,۸۰۰,۰۰۰
		بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره = ۱,۰۰۰,۰۰۰
گردش کالای ساخته شده	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ورودی} \Rightarrow ۱,۲۰۰,۰۰۰ + ۱,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۲۰۰,۰۰۰ \\ \text{خروجی} \Rightarrow ۲,۲۰۰,۰۰۰ - ۸۰۰,۰۰۰ = ۱,۴۰۰,۰۰۰ \end{array} \right.$	بهای تمام شده کالای آماده برای فروش = ۲,۲۰۰,۰۰۰
		بهای تمام شده کالای فروش رفته = ۱,۴۰۰,۰۰۰

بخش ششم: نحوه بستن حساب کنترل سربار ساخت

همانطور که در بحث حسابداری سربار کارخانه مطرح شد مابه‌التفاوت مبلغ سربار واقعی با سربار جذب شده را اضافه (کسر) جذب سربار کارخانه می‌گویند. مبلغ فوق در پایان دوره مالی باید به حساب‌های مربوطه تخصیص یابد و بسته شود.

برای تخصیص اضافه (کسر) جذب سربار دو روش وجود دارد که عبارتند از:

روش اول - اگر مبلغ اضافه (کسر) جذب سربار کارخانه ناچیز و کم اهمیت باشد، مبلغ اضافه (کسر) جذب سربار کارخانه را به بهای تمام شده کالای فروش رفته تخصیص می‌دهیم.

ثبت تخصیص اضافه جذب سربار کارخانه:

کنترل سربار کارخانه ×

× بهای تمام شده کالای فروش رفته

ثبت تخصیص کسر جذب سربار کارخانه:

بهای تمام شده کالای فروش رفته ×

× کنترل سربار کارخانه

روش دوم - اگر مبلغ اضافه (کسر) جذب سربار کارخانه با اهمیت باشد، مبلغ اضافه (کسر) جذب سربار کارخانه به نسبت مبلغ مانده کالای در جریان ساخت پایان دوره، مبلغ مانده کالای ساخته شده پایان دوره و مبلغ بهای تمام شده کالای فروش رفته تسهیم می‌شود که اصطلاحاً به این روش "تسهیم به نسبت" می‌گویند.

ثبت تخصیص اضافه جذب سربار کارخانه:

کنترل سربار کارخانه ×

× کالای در جریان ساخت

× کالای ساخته شده

× بهای تمام شده کالای فروش رفته

ثبت تخصیص کسر جذب سربار کارخانه:

× کالای در جریان ساخت

× کالای ساخته شده

× بهای تمام شده کالای فروش رفته

× کنترل سربار کارخانه

مثال ۸: در پایان سال مالی یک کارخانه: مانده‌های اضافه جذب سربرار ناشی از عدم دقت در محاسبه نرخ جذب سربرار ۳۰۰,۰۰۰ ریال، کالای در جریان ساخت ۸۰۰,۰۰۰ ریال، کالای ساخته شده ۵۰۰,۰۰۰ ریال و بهای تمام شده کالای فروش رفته ۱,۷۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد. بهای تمام شده واقعی کالای فروش رفته بعد از تعدیل حساب‌های مربوطه در صورت کم اهمیت و با اهمیت بودن مبلغ اضافه جذب سربرار به ترتیب چند ریال است؟

$$(۱) \quad ۱,۸۷۰,۰۰۰ - ۲,۰۰۰,۰۰۰ \quad (۲) \quad ۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۰۰۰,۰۰۰ \quad (۳) \quad ۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۱,۵۳۰,۰۰۰ \quad (۴) \quad ۱,۴۰۰,۰۰۰ - ۱,۵۳۰,۰۰۰$$

پاسخ: گزینه «۴» در صورت وجود اضافه جذب سربرار، حساب کنترل سربرار ساخت دارای ماهیت بستانکار است. بنابراین اگر مبلغ آن کم اهمیت باشد. کل مبلغ به حساب بهای تمام شده کالای فروش رفته منظور می‌شود.

در این رابطه ثبت زیر در دفاتر صورت می‌گیرد:

کنترل سربرار ساخت ۳۰۰,۰۰۰

بهای تمام شده کالای فروش رفته ۳۰۰,۰۰۰

$$۱,۷۰۰,۰۰۰ - ۳۰۰,۰۰۰ = \boxed{۱,۴۰۰,۰۰۰} \quad \text{بهای تمام شده کالای فروش رفته تعدیل شده}$$

در صورت با اهمیت بودن مبلغ اضافه (کسر) جذب سربرار، مبلغ آن بین بهای تمام شده کالای فروش رفته و موجودی‌های پایان دوره (کالای در جریان ساخت و کالای ساخته شده) سرشکن می‌شود.

$$۸۰۰,۰۰۰ + ۵۰۰,۰۰۰ + ۱,۷۰۰,۰۰۰ = ۳,۰۰۰,۰۰۰ \quad \text{جمع نسبت‌ها}$$

$$\frac{۳۰۰,۰۰۰}{۳,۰۰۰,۰۰۰} \times \begin{cases} ۸۰۰,۰۰۰ = ۸۰,۰۰۰ & \text{سهم کالای در جریان ساخت} \\ ۵۰۰,۰۰۰ = ۵۰,۰۰۰ & \text{سهم کالای ساخته شده} \\ ۱,۷۰۰,۰۰۰ = ۱۷۰,۰۰۰ & \text{سهم بهای تمام شده کالای فروش رفته} \end{cases}$$

کنترل سربرار ساخت ۳۰۰,۰۰۰

کالای در جریان ساخت ۸۰,۰۰۰

کالای ساخته شده ۵۰,۰۰۰

بهای تمام شده کالای فروش رفته ۱۷۰,۰۰۰

$$۸۰۰,۰۰۰ - ۸۰,۰۰۰ = ۷۲۰,۰۰۰ \quad \text{کالای در جریان ساخت تعدیل شده}$$

$$۵۰۰,۰۰۰ - ۵۰,۰۰۰ = ۴۵۰,۰۰۰ \quad \text{کالای ساخته شده تعدیل شده}$$

$$۱,۷۰۰,۰۰۰ - ۱۷۰,۰۰۰ = \boxed{۱,۵۳۰,۰۰۰} \quad \text{بهای تمام شده کالای فروش رفته تعدیل شده}$$

تست‌های طبقه‌بندی شده فصل اول

- کله ۱-** اطلاعات زیر در پایان سال مالی از دفاتر فروشگاه بهار استخراج شده است؛ خرید ۷۰,۰۰۰ ریال، موجودی کالای اول دوره ۲۰,۰۰۰ ریال قیمت تمام شده کالای فروش رفته ۶۰,۰۰۰ ریال، موجودی کالای پایان دوره چقدر است؟ (حسابداری - آزاد ۷۵)
- (۱) ۳۰,۰۰۰ ریال (۲) ۴۰,۰۰۰ ریال (۳) ۵۰,۰۰۰ ریال (۴) ۱۰,۰۰۰ ریال
- کله ۲-** کدامیک از موارد زیر سربرار ثابت کارخانه نیست؟ (حسابداری - آزاد ۷۵)
- (۱) حقوق نگهبانان (۲) حقوق مدیران تولید (۳) عوارض نوسازی (۴) ضایعات
- کله ۳-** کدامیک از مبناهای زیر برای جذب سربرار مناسب نیست؟ (حسابداری - آزاد ۷۵)
- (۱) درصد دستمزد مستقیم (۲) درصد هزینه مواد کمکی (۳) درصد هزینه مواد مستقیم (۴) درصد بهای اولیه
- کله ۴-** سربرار واقعی همان: (حسابداری - آزاد ۷۵)
- (۱) سربرار جذب نشده است. (۲) سربرار مستقیم تولید است. (۳) سربرار اتفاق افتاده است. (۴) سربرار جذب شده است.
- کله ۵-** اضافه جذب سربرار کارخانه یعنی: (حسابداری - آزاد ۷۶)
- (۱) هزینه‌های سربرار واقعی بیشتر از هزینه‌های سربرار جذب شده باشد. (۲) مازاد هزینه‌های متغیر سربرار کارخانه بر هزینه‌های ثابت. (۳) مازاد هزینه‌های ثابت کارخانه بر هزینه‌های متغیر. (۴) هزینه‌های سربرار واقعی کمتر از هزینه‌های سربرار جذب شده باشد.
- کله ۶-** دستمزد سرپرست کارگاه جزء کدامیک از موارد زیر می‌باشد؟ (حسابداری - آزاد ۷۶)
- (۱) دستمزد مستقیم (۲) سایر هزینه‌های مستقیم (۳) دستمزد غیر مستقیم (۴) هزینه‌های اداری و مالی
- کله ۷-** اگر موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره بیشتر از مقدار واقعی ثبت شود این امر موجب می‌شود که: (حسابداری - آزاد ۷۶)
- (۱) سود ناخالص ناشی از فروش دوره کمتر از میزان واقعی گردد. (۲) دارائی‌های جاری کمتر از میزان واقعی گردد. (۳) بهای تمام شده کالای ساخته شده بیشتر از میزان واقعی گردد. (۴) سود خالص دوره بیشتر از میزان واقعی گزارش گردد.
- کله ۸-** کدام یک از هزینه‌های زیر، دستمزد غیر مستقیم کارخانه نیست؟ (حسابداری - آزاد ۷۶)
- (۱) دستمزد سرپرستان و مهندسان (۲) دستمزد تعمیرکاران ماشین آلات کارخانه (۳) دستمزد اوقات تلف شده کارگران به علت دیر رسیدن مواد (۴) دستمزد کارگران خط تولید
- کله ۹-** کدامیک از مبناهای زیر را برای جذب سربرار نمی‌توان به کار برد؟ (حسابداری - آزاد ۷۶)
- (۱) درصد هزینه مواد کمکی (۲) درصد دستمزد مستقیم (۳) درصد هزینه مواد مستقیم (۴) درصد بهای اولیه
- کله ۱۰-** کار مستقیم جهت تولید یک واحد محصول ۱۰۰ ریال، سربرار کارخانه ۷۵٪ دستمزد مستقیم و بهای اولیه آن ۱۸۵ ریال شده است. «بهای کارخانه» واحد این محصول، چقدر است؟ (حسابداری - آزاد ۷۷)
- (۱) ۱۷۵ ریال (۲) ۲۶۰ ریال (۳) ۲۸۵ ریال (۴) ۳۶۰ ریال
- کله ۱۱-** در کارگاهی مواد اول دوره ۴,۰۰۰، مواد آخر دوره ۵,۰۰۰، هزینه حمل مواد ۶,۰۰۰، برگشت از خرید ۱۰,۰۰۰، خرید مواد ۱۱۰,۰۰۰ و ۸۰٪ مواد مصرفی فقط مستقیم بوده «بستانکار ثبت مواد مصرفی در تولید» به چه صورت است؟ (حسابداری - آزاد ۷۷)
- (۱) مواد خام ۸۴,۰۰۰ (۲) کالای در جریان ساخت ۸۴,۰۰۰ (۳) کالای در جریان ساخت ۱۰۵,۰۰۰ (۴) مواد خام ۱۰۵,۰۰۰
- کله ۱۲-** به منظور ثبت در تسهیم هزینه حقوق و دستمزد به سفارشات یا مراحل، چه حسابی «بستانکار» می‌گردد؟ (حسابداری - آزاد ۷۷)
- (۱) کنترل حقوق و دستمزد (۲) کار در جریان ساخت (۳) سربرار کارخانه (۴) موارد ۲ و ۳
- کله ۱۳-** کار مستقیم ۷۰۰,۰۰۰ نرخ جذب سربرار کارخانه ۸۰٪ آن، و سربرار واقعی دوره ۶۰۰,۰۰۰ ریال بوده «چه مبلغی» به عنوان سربرار برای محصول این دوره، منظور می‌شود؟ (حسابداری - آزاد ۷۷)
- (۱) ۴۸۰,۰۰۰ ریال (۲) ۵۶۰,۰۰۰ ریال (۳) ۶۰۰,۰۰۰ ریال (۴) ۷۰۰,۰۰۰ ریال
- کله ۱۴-** مناسبترین روش جهت بستن حساب سربرار کارخانه (با مانده کم) در آخر سال مالی، انتقال آن به «چه حسابی» است؟ (حسابداری - آزاد ۷۷)
- (۱) موجودی مواد خام (۲) کالای در جریان ساخت (۳) کالای ساخته شده (۴) قیمت تمام شده کالای فروش رفته

- کس ۱۵-** هزینه‌های تشکیل دهنده بهای تمام شده، در مؤسسات تولیدی به «چه حسابی» منتقل می‌گردد؟
 (۱) سربار کارخانه (۲) کالای ساخته شده (۳) کالای در جریان ساخت (۴) خلاصه حساب سود و زیان (حسابداری - آزاد ۷۸)
- کس ۱۶-** در یک فعالیت تولیدی: مواد مستقیم ۴۰۰,۰۰۰، مواد غیر مستقیم ۱۰۰,۰۰۰، دستمزد مستقیم ۶۰۰,۰۰۰، دستمزد غیرمستقیم ۲۰۰,۰۰۰، و سایر هزینه‌های کارخانه ۳۰۰,۰۰۰ ریال بوده «هزینه تبدیل» چقدر است؟
 (۱) ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال (۲) ۱,۱۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال (۴) ۹۰۰,۰۰۰ ریال (حسابداری - آزاد ۷۸)
- کس ۱۷-** در پایان نخستین دوره عملیات یک کارگاه، مانده حسابهای خرید مواد (۵,۰۰۰ کیلو) ۷۵,۰۰۰، کار مستقیم ۹۰,۰۰۰ و هزینه‌های کارخانه ۵۰,۰۰۰ ریال و طی دوره ۷۲ واحد محصول تکمیل ۱۸ واحد دیگر به قیمت تمام شده ۷۰,۰۰۰ ریال در جریان ساخت بوده، چنانچه مواد مصرفی برای تکمیل هرواحد محصول ۴ کیلو و کلیه مواد لازم در بدو امر وارد تولید شده، بهای تمام شده کالای ساخته شده چقدر است؟ (حسابداری - آزاد ۷۸)
 (۱) ۱۲۴,۰۰۰ ریال (۲) ۱۳۴,۲۰۰ ریال (۳) ۱۳۴,۸۰۰ ریال (۴) ۱۴۵,۰۰۰ ریال
- کس ۱۸-** در ثبت «کدام فعالیت زیر»، حساب سربار جذب شده کارخانه بستانکار می‌گردد؟
 (۱) هزینه استهلاک کارخانه (۲) جذب هزینه‌های سربار کارخانه
 (۳) حق بیمه‌های اجتماعی، سهم کارفرما (۴) بستن حساب سربار جذب شده (حسابداری - آزاد ۷۸)
- کس ۱۹-** سربار واقعی ۱۱۰,۰۰۰ ریال، سربار پیش بینی شده برای ۲,۵۰۰ ساعت کار مستقیم ۱۰۰,۰۰۰ ریال، و ساعات کار واقعی ۲۷۰۰ بوده، «اختلاف موجود» چیست؟
 (۱) کسر جذب سربار، ۸,۰۰۰ ریال (۲) اضافه جذب سربار، ۲,۰۰۰ ریال (۳) کسر جذب سربار، ۲,۰۰۰ ریال (۴) اضافه جذب سربار، ۸,۰۰۰ ریال (حسابداری - آزاد ۷۸)
- کس ۲۰-** اقلام مربوط به تولید ۸۰ واحد محصول به بهای تمام شده هر واحد ۷۰۰ ریال، شامل مواد مصرف شده ۶,۰۰۰ ریال، کالای در جریان ساخت آغاز دوره ۵,۰۰۰ ریال و کالای در جریان ساخت پایان دوره ۴,۰۰۰ ریال است. «هزینه‌های تبدیل آن» چقدر بوده است؟
 (۱) ۴۹,۰۰۰ ریال (۲) ۵۰,۰۰۰ ریال (۳) ۵۱,۰۰۰ ریال (۴) ۵۲,۰۰۰ ریال (حسابداری - آزاد ۷۹)
- کس ۲۱-** سهم «حساب کنترل سربار کارخانه» از تسهیم ۸۰۰,۰۰۰ ریال دستمزد مستقیم و ۲۰۰,۰۰۰ ریال دستمزد غیر مستقیم با نرخ مالیات ۱۰٪، بیمه‌های اجتماعی سهم کارگر ۷٪ و بیمه سهم کارفرما جمعاً ۲۳٪ چقدر می‌شود؟
 (۱) ۴۳۰,۰۰۰ (۲) ۳۰۰,۰۰۰ (۳) ۲۳۰,۰۰۰ (۴) ۲۰۰,۰۰۰ (حسابداری - آزاد ۷۹)
- کس ۲۲-** طی سال ۱۳۷۸ معادل ۲۶۵,۰۰۰ واحد کالا تولید شده است. هزینه حقوق کارگران تولیدی ۱۵۰,۰۰۰ ریال، مواد اولیه مصرفی ۲۰۰,۰۰۰ ریال و سربار تولید ۱۲٪ هزینه حقوق کارگران تولیدی می‌باشد. کدامیک از عبارات زیر درست است؟
 (۱) بهای تمام شده یک واحد برابر ۲۰ ریال می‌باشد.
 (۲) بهای اولیه برابر ۳۸۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.
 (۳) هزینه تبدیل برابر ۳۵۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.
 (۴) بهای تمام شده ده واحد کالا برابر ۲۰ ریال می‌باشد. (حسابداری - آزاد ۸۰)
- کس ۲۳-** کالای در جریان ساخت اول دوره معادل ۱۰۰,۰۰۰ می‌باشد. هزینه‌های طی دوره شامل ۲۰۰,۰۰۰ ریال مواد و ۲۵۰,۰۰۰ ریال دستمزد می‌باشد. سربار به نسبت ۱۲٪ دستمزد جذب می‌گردد. سود ناویژه فروش ۱۵٪ نسبت به قیمت تمام شده محصولات محاسبه می‌گردد. قیمت فروش محصولات فوق برابر است با:
 (۱) ۹۹۷,۵۰۰ ریال (۲) ۹۷۷,۵۰۰ ریال (۳) ۶۳۲,۵۰۰ ریال (۴) ۶۲۳,۵۰۰ ریال (حسابداری - آزاد ۸۰)
- کس ۲۴-** عوامل تشکیل دهنده هزینه‌های تولید عبارتند از: مواد اولیه مستقیم، دستمزد مستقیم و.....
 (۱) مواد و دستمزد غیر مستقیم (۲) هزینه‌های اداری و فروش (۳) سربار ثابت کارخانه (۴) هیچکدام (حسابداری - آزاد ۸۰)
- کس ۲۵-** بخشی از هزینه‌ها مستقیماً در رابطه با درآمد مشخصی نمی‌باشد ولی در ارتباط با تحصیل درآمد اتفاق می‌افتد، کدامیک از مثالهای زیر مصداق این گونه هزینه‌ها می‌باشد؟
 (۱) بهای تمام شده کالای فروش رفته (۲) هزینه حمل کالای فروش رفته
 (۳) هزینه کمیسیون فروش (۴) هزینه برق مصرفی (حسابداری - آزاد ۸۰)
- کس ۲۶-** هزینه دستمزد مستقیم ۵۰۰,۰۰۰ ریال و هزینه دستمزد غیر مستقیم ۲۵۰,۰۰۰ ریال می‌باشد. در صورتیکه نرخ بیمه سهم کارگر ۷٪ و سهم کارفرما ۲۳٪ باشد:
 (۱) حساب کنترل سربار کارخانه ۴۲۲,۵۰۰ ریال بدهکار می‌شود.
 (۲) حساب کنترل سربار کارخانه ۳۶۵,۰۰۰ ریال بستانکار می‌شود.
 (۳) حساب کنترل سربار کارخانه ۳۶۵,۰۰۰ ریال بستانکار می‌شود.
 (۴) حساب کنترل سربار کارخانه ۴۲۲,۵۰۰ ریال بستانکار می‌شود. (حسابداری - آزاد ۸۰)

۲۷- مانده موجودی کالا در اول دوره ۱۰۰,۰۰۰ ریال و در پایان دوره ۲۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد. طی سال ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال کالا خریداری شده و ۱۲۰,۰۰۰ ریال آن برگشت داده شده است. هزینه حمل کالای خریداری شده ۳۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد. در صورتیکه کل فروش معادل ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال و هزینه حمل کالا به خریداران معادل ۱۰۰,۰۰۰ ریال باشد. قیمت تمام شده کالای فروش رفته برابر است با:

(حسابداری - آزاد ۸۱)

(۱) ۴۸۰,۰۰۰ ریال (۲) ۱,۶۸۰,۰۰۰ ریال (۳) ۱,۸۰۰,۰۰۰ ریال (۴) ۱,۵۸۰,۰۰۰ ریال

۲۸- مواد اولیه مصرفی ۵۰۰,۰۰۰ ریال، دستمزد مستقیم ۶۰۰,۰۰۰ ریال، سربار ۵٪ دستمزد مستقیم، کالای در جریان ساخت اول دوره ۱۵۰,۰۰۰ ریال و کالای در جریان ساخت پایان دوره ۲۰۰,۰۰۰ ریال، موجودی کالای ساخته شده ابتدای دوره ۳۰۰,۰۰۰ ریال و موجودی کالای ساخته شده پایان دوره ۲۵۰,۰۰۰ ریال است. کدامیک از عبارتهای زیر درست است؟

(حسابداری - آزاد ۸۱)

(۱) قیمت تمام شده کالای فروش رفته برابر است با: ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال

(۲) قیمت تمام شده کالای ساخته شده طی دوره برابر است با: ۱,۳۵۰,۰۰۰ ریال

(۳) کالای در جریان ساخت طی دوره برابر است با: ۱,۶۵۰,۰۰۰ ریال

(۴) بهای اولیه برابر است با: ۹۰۰,۰۰۰ ریال

۲۹- طی سال با صرف ۲,۰۰۰ ساعت کار مستقیم به نرخ هر ساعت ۲۰۰ ریال، ۴۰,۰۰۰ واحد محصول تولید شده است. در صورتی که مواد اولیه مستقیم ۶۰۰,۰۰۰ ریال و هزینه سربار ۸۰۰,۰۰۰ ریال و هزینه‌های اداری و فروش به ترتیب ۱۰۰,۰۰۰ ریال و ۲۰۰,۰۰۰ ریال باشد، کدامیک از موارد زیر درست است؟

(حسابداری - آزاد ۸۱)

(۱) قیمت تمام شده کالای فروش رفته برابر ۱,۸۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

(۲) قیمت تمام شده کالای ساخته شده برابر ۲,۱۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

(۳) قیمت تمام شده کالای ساخته شده برابر ۱,۹۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

(۴) هزینه تبدیل برابر ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

(حسابداری - آزاد ۸۱)

۳۰- کدامیک از اقلام زیر جزء هزینه‌های سربار طبقه‌بندی نمی‌شود؟

(۱) آب مصرفی کارخانه

(۲) هزینه مالیات حقوق کارگران تولیدی

(۳) هزینه استهلاک ساختمان کارخانه

(۴) برق مصرفی کارخانه

(حسابداری - آزاد ۸۱)

۳۱- کدامیک از عبارتهای زیر درست است؟

(۱) بهای اولیه شامل هزینه دستمزد مستقیم و سربار تولید می‌باشد.

(۲) بهای اولیه شامل هزینه مواد اولیه مستقیم و هزینه سربار می‌باشد.

(۳) هزینه تبدیل شامل هزینه دستمزد مستقیم و هزینه مواد اولیه مصرفی می‌باشد.

(۴) هیچکدام

(حسابداری - آزاد ۸۱)

۳۲- کدامیک از موارد زیر از مبانی متداول محاسبه نرخ جذب سربار نمی‌باشد؟

(۱) هزینه آب و برق مصرفی کارخانه

(۲) ساعات کار ماشین‌آلات

(۳) هزینه دستمزد مستقیم

(۴) ساعات کار مستقیم

۳۳- طی سال ۱۳۷۹ هزینه حقوق کارگران مستقیم تولیدی به مبلغ ۳,۱۰۰,۰۰۰ ریال اشتهاً به مبلغ ۱,۳۰۰,۰۰۰ ریال در دفاتر شرکت ثبت شده است. در سال ۱۳۸۰ برای اصلاح اشتباه فوق کدامیک از ثبت‌های زیر باید در دفاتر شرکت ثبت شود؟

(حسابداری - آزاد ۸۱)

(۱) هزینه حقوق بدهکار ۲,۸۰۰,۰۰۰ ریال، بانک بستانکار ۲,۸۰۰,۰۰۰ ریال

(۲) کالای در جریان ساخت بدهکار ۲,۸۰۰,۰۰۰ ریال، بانک بستانکار ۲,۸۰۰,۰۰۰ ریال

(۳) سود و زیان بدهکار ۲,۸۰۰,۰۰۰ ریال، بانک بستانکار ۲,۸۰۰,۰۰۰ ریال

(۴) هیچکدام

(حسابداری - آزاد ۸۱)

۳۴- در صورت حساب سود و زیان سود ناویژه عبارت است از:

(۱) فروش خالص منهای قیمت تمام شده کالای فروش رفته.

(۲) فروش خالص منهای قیمت تمام شده کالای خریداری شده.

(۳) فروش خالص منهای قیمت تمام شده کالای فروش رفته منهای هزینه‌های عملیاتی منهای هزینه‌های غیرعملیاتی.

(۴) فروش خالص منهای قیمت تمام شده کالای فروش رفته منهای هزینه‌های عملیاتی

ک ۳۵- هزینه سربار کارخانه در موجودی در جریان ساخت اول ۲۵,۰۰۰ ریال، هزینه سربار کارخانه در دوره جاری ۵,۰۰۰ ریال، سربار کارخانه ۱۱,۰۰۰ ریال است، معادل آحاد تکمیل شده ۶,۰۰۰ واحد می باشد. مقدار بهای تمام شده یک واحد سربار کارخانه کدام است؟

(حسابداری - سراسری ۸۱)

- (۱) ۹ ریال (۲) ۷ ریال (۳) ۶ ریال (۴) ۵ ریال

ک ۳۶- به ازای درخواست مواد غیر مستقیم کدامیک از ثبت‌های زیر باید انجام شود؟

(حسابداری - سراسری ۸۱)

بدهکار **بستانکار**

- (۱) کالای در جریان ساخت کنترل مواد
 (۲) کنترل مواد سربار جذب شده
 (۳) کنترل مواد کنترل سربار کارخانه
 (۴) کنترل سربار کارخانه کنترل مواد

ک ۳۷- جذب هزینه‌های سربار بر مبنای مقدار محصول تولید شده، در چه شرایطی مناسب است؟

(حسابداری - سراسری ۸۱)

- (۱) بنگاه تولیدی مشغول تولید متنوع است.
 (۲) شرکت تنها یک نوع محصول تولید می کند.
 (۳) محصولات همگن تولید می شود.
 (۴) شرکت دو نوع محصول تولید می کند.

ک ۳۸- کدام مورد جزء مواد غیر مستقیم است؟

(حسابداری - سراسری ۸۱)

- (۱) چسب در تولید صندلی
 (۲) موتور گیربکس در مونتاژ اتومبیل
 (۳) نخ در ریسندگی
 (۴) نیشکر در تولید قند

ک ۳۹- به ازای سربار ساخت جذب شده کدام یک از ثبت‌های زیر بایستی در دفتر روزنامه انجام شود؟

(حسابداری - سراسری ۸۱)

بدهکار **بستانکار**

- (۱) سربار ساخت جذب شده کالای در جریان ساخت
 (۲) حساب هزینه‌های واقعی سربار سربار ساخت جذب شده
 (۳) حساب کالای در جریان ساخت حساب کنترل سربار ساخت
 (۴) کنترل سربار ساخت سربار ساخت جذب شده

ک ۴۰- با توجه به اطلاعات داده شده «بهای تمام شده کالای تولید شده» چند ریال است؟

(حسابداری - سراسری ۸۱)

مواد مستقیم	۳۷۰,۰۰۰	هزینه‌های سربار	۲۷۰,۰۰۰
دستمزد مستقیم	۳۶۰,۰۰۰	کار در جریان ساخت پایان دوره	۱۵۰,۰۰۰
کار در جریان ساخت طی دوره	۱,۱۲۰,۰۰۰		
(۱) ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال	(۲) ۱,۲۷۰,۰۰۰ ریال	(۳) ۱,۹۷۰,۰۰۰ ریال	(۴) ۹۷۰,۰۰۰ ریال

ک ۴۱- اطلاعات زیر از مدارک حسابداری شرکت ایران استخراج شده است:

افزایش موجودی خام ۳۰,۰۰۰ - کاهش موجودی کالای ساخته شده ۷۰,۰۰۰ - خرید مواد اولیه ۸۶۰,۰۰۰ - دستمزد کارگران ۴۰۰,۰۰۰ - سربار کارخانه ۶۰۰,۰۰۰ - هزینه حمل به خارج ۹۰,۰۰۰ هیچگونه موجودی کالای در جریان ساخت در ابتدا و پایان دوره وجود ندارد. بهای تمام شده کالای فروش رفته شرکت کدام است؟

(حسابداری - سراسری ۸۲)

- (۱) ۱,۸۳۰,۰۰۰ ریال (۲) ۱,۹۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۱,۹۵۰,۰۰۰ ریال (۴) ۱,۹۹۰,۰۰۰ ریال

ک ۴۲- طی یک دوره در کارگاهی؛ مواد مصرف شده جهت ساخت ۲۵۰۰ واحد محصول ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال به صورت ۹۰٪ مستقیم و بقیه غیرمستقیم، هزینه‌های تبدیل ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و موجودی کالای در جریان ساخت آخر دوره ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال کمتر از موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره بوده «بهای تمام شده یک واحد کالای ساخته شده طی دوره» چقدر است؟

(حسابداری - آزاد ۸۲)

- (۱) ۲۷,۰۰۰ ریال (۲) ۲۶,۰۰۰ ریال (۳) ۲۵,۰۰۰ ریال (۴) ۲۴,۰۰۰ ریال

ک ۴۳- آغاز سال ۸۱ در کارگاهی برآورده شده که سربار ساخت ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ساعات کار مستقیم ۸۰۰۰ ساعت خواهد بود، ولی در پایان سال، سربار واقعی ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ساعات کار واقعی ۷,۵۰۰ ساعت شده، کسر یا اضافه جذب سربار به چه صورت است؟

(حسابداری - آزاد ۸۲)

- (۱) اضافه جذب، ۸۰۰,۰۰۰ ریال (۲) کسر جذب، ۷۵۰,۰۰۰ ریال
 (۳) کسر جذب، ۸۰۰,۰۰۰ ریال (۴) اضافه جذب، ۷۵۰,۰۰۰ ریال

۴۴- طی یک دوره در کارخانه‌ای؛ از کل دستمزد به مبلغ ۸۰۰,۰۰۰ ریال معادل ۷۵٪ آن مستقیم و بقیه غیرمستقیم، جمع سربار کارخانه ۷۰۰,۰۰۰ ریال، جمع هزینه‌های تولیدی ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال، بهای تمام شده کالای ساخته شده ۲,۱۰۰,۰۰۰ ریال، بهای تمام شده کالای فروش رفته ۲,۲۰۰,۰۰۰ ریال و موجودی‌های کالای در جریان ساخت و کالای ساخته شده آخر دوره به ترتیب ۳۰۰,۰۰۰ و ۲۰۰,۰۰۰ ریال بوده؛ مورد نادرست، کدام است؟ (حسابداری - آزاد ۸۳)

- (۱) موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره ۴۰۰,۰۰۰ ریال (۲) بهای اولیه ۱,۴۰۰,۰۰۰ ریال
(۳) موجودی کالای ساخته شده اول دوره ۳۰۰,۰۰۰ ریال (۴) هزینه‌های تبدیل ۱,۳۰۰,۰۰۰ ریال

۴۵- سال گذشته در یک شرکت تولیدی؛ نرخ جذب سربار برای هر ساعت کار ماشین ۶/۵ ریال، سربار واقعی ۲۲۱,۰۰۰ ریال و ساعات کار واقعی ماشین ۳۶,۰۰۰ ساعت بوده؛ بستن اضافه یا کسر جذب سربار به حساب بهای تمام شده کالای فروش رفته، موجب چه تغییری در رقم این حساب می‌گردد؟ (حسابداری - آزاد ۸۳)

- (۱) کاهش، ۱۳,۰۰۰ ریال (۲) افزایش، ۲,۰۰۰ ریال (۳) افزایش، ۱۳,۰۰۰ ریال (۴) کاهش، ۲,۰۰۰ ریال

۴۶- در کارخانه‌ای، توزیع هزینه‌های آخرین مرحله تولید محصولی شامل بهای تمام شده واحدهای تکمیل شده ۸,۳۰۰,۰۰۰ و ارزش کار در جریان ساخت آخر دوره ۱,۷۰۰,۰۰۰ ریال بوده، در ثبت انتقال محصول به انبار؛ کالای در جریان ساخت مرحله، «چه مبلغ» بستانکار می‌گردد؟ (حسابداری - آزاد ۸۳)

- (۱) ۱,۷۰۰,۰۰۰ ریال (۲) ۶,۶۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۸,۳۰۰,۰۰۰ ریال (۴) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۴۷- در تولید نوعی محصول؛ هزینه‌های تبدیل برابر بهای اولیه و مبلغ هزینه‌های ساخت ۱,۶۰۰,۰۰۰ ریال گردیده، سربار ساخت که معادل ۷۵٪ کار مستقیم محاسبه شده «چه مبلغی» بوده است؟ (حسابداری - آزاد ۸۴)

- (۱) ۴۰۰,۰۰۰ ریال (۲) ۴۸۰,۰۰۰ ریال (۳) ۶۰۰,۰۰۰ ریال (۴) ۶۴۰,۰۰۰ ریال

۴۸- شرکت لیمان هزینه‌ی سربار عادی کارخانه را برای ماه فروردین به میزان ۲۰۰,۰۰۰ ریال برآورد می‌کند. سربار جذب شده‌ی شرکت در ماه مذکور ۲۲۰,۰۰۰ ریال می‌باشد. شرکت در این ماه درصد خواهد داشت. (حسابداری - سراسری ۸۵)

- (۱) ۵ - کسر فعالیت (۲) ۵ - اضافه فعالیت (۳) ۱۰ - اضافه فعالیت (۴) ۱۰ - کسر فعالیت

۴۹- «چه نوع هزینه‌هایی»، قابل تخصیص به موجودیها هستند؟ (حسابداری - آزاد ۸۵)

- (۱) دوره (۲) منقضی شده (۳) محصول (۴) منقضی نشده

۵۰- در صورتی که موجودی کالای در جریان ساخت آخر دوره مؤسسه‌ای در حسابها ثبت نگردد، بهای «کدام مورد»، غیر واقعی نشان داده می‌شود؟ (حسابداری - آزاد ۸۵)

- (۱) اولیه (۲) هزینه‌های ساخت طی دوره
(۳) تبدیل (۴) محصولات ساخته شده طی دوره

۵۱- از جمع حقوق و دستمزد ناخالص هفتگی کارکنان یک شرکت به مبلغ ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال؛ معادل ۶۰٪ آن مستقیم و بقیه غیرمستقیم بوده و حق بیمه‌های اجتماعی سهم کارکنان بمیزان ۷٪ و سهم کارفرما معادل ۲۳٪ آن محاسبه شده؛ جمع مبلغی که از این بابت به حساب هزینه‌های غیر مستقیم منظور گردیده، «چند ریال» است؟ (حسابداری - آزاد ۸۵)

- (۱) ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال (۲) ۶,۳۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۴,۹۲۰,۰۰۰ ریال (۴) ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۵۲- جهت افزودن هزینه سربار ساخت قابل جذب به تولید؛ «چه حسابی» بدهکار می‌گردد؟ (حسابداری - آزاد ۸۵)

- (۱) کنترل موجودی کالای در جریان ساخت (۲) موجودی کالای ساخته شده
(۳) کنترل هزینه‌های سربار ساخت (۴) بهای تمام شده کالای فروش رفته

۵۳- طی تیرماه ۱۳۸۴ در شرکت تولیدی امیر ۱۵۰,۰۰۰ ریال مواد مستقیم مصرف شده است. در ۳۱ تیرماه موجودی مواد مستقیم شرکت، ۲۵,۰۰۰ ریال بیشتر از اول تیرماه می‌باشد. مواد مستقیم خریداری شده در طی تیرماه چند ریال می‌باشد؟ (حسابداری - علمی کاربردی ۸۵)

- (۱) ۱۷۵,۰۰۰ ریال (۲) ۱۵۰,۰۰۰ ریال (۳) ۱۲۵,۰۰۰ ریال (۴) ۱۹۰,۰۰۰ ریال

۵۴- سهم ثابت هزینه نیمه متغیر برق کارخانه، عبارتست از:

هزینه دوره	هزینه تولید
بلی	خیر
خیر	بلی
خیر	خیر
بلی	بلی

- (۱)
(۲)
(۳)
(۴)

- ک ۵۵-** تحت چه شرایطی بهای اولیه برابر با بهای تبدیل می‌شود؟
 (۱) دستمزد مستقیم برابر با سربار تولید باشد.
 (۲) مواد مستقیم مصرف شده برابر با دستمزد مستقیم باشد.
 (۳) سربار ساخت براساس دستمزد مستقیم جذب شود.
 (۴) مواد مستقیم مصرف شده برابر با سربار تولید باشد.
- ک ۵۶-** هشتاد درصد از کالای آماده فروش شرکت عرفان در طی سال به مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال به فروش رسیده و سود ناخالصی معادل ۲۵۰,۰۰۰ ریال عاید شده است. با فرض روش میانگین موزون، موجودی کالای ساخته شده پایان دوره چند ریال است؟ (حسابداری - علمی کاربردی ۸۵)
 (۱) ۲۱۲,۵۰۰ ریال (۲) ۱۸۷,۵۰۰ ریال (۳) ۳۱۲,۵۰۰ ریال (۴) ۴۳۷,۵۰۰ ریال
- ک ۵۷-** شرکت امیر از نرخ جذب سربار بر مبنای هزینه دستمزد مستقیم استفاده می‌کند. در سال ۱۳۸۴ سربار کارخانه مبلغ ۶۰۰,۰۰۰ ریال براساس ۵۰,۰۰۰ ساعت کار مستقیم، با نرخ استاندارد هر ساعت کار مستقیم ۶ ریال بودجه شده است. سربار واقعی بالغ بر ۶۲۰,۰۰۰ ریال و هزینه دستمزد مستقیم واقعی ۳۲۵,۰۰۰ ریال است. در سال ۸۴ اضافه جذب سربار برابر است با:
 (حسابداری - علمی کاربردی ۸۵)
 (۱) ۳۰,۰۰۰ ریال (۲) ۲۰,۰۰۰ ریال (۳) ۲۵,۰۰۰ ریال (۴) ۵۰,۰۰۰ ریال
- ک ۵۸-** در یک موسسه: موجودی‌های جنسی اول و آخر سال به ترتیب ۵۰۰,۰۰۰ ریال و ۶۰۰,۰۰۰ ریال، بهای تمام شده کالای فروش رفته ۲,۷۰۰,۰۰۰ ریال، بهای تمام شده مواد خریداری شده ۸۰۰,۰۰۰ ریال و مواد خام تماماً به صورت مستقیم به مصرف رسیده، هزینه‌های تبدیل، «چه مبلغی» است؟ (حسابداری - آزاد ۸۶)
 (۱) ۱,۸۰۰,۰۰۰ ریال (۲) ۱,۹۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال (۴) ۲,۱۰۰,۰۰۰ ریال
- ک ۵۹-** در پایان سال مالی یک کارخانه، مانده‌های: کسر جذب سربار ناشی از عدم دقت در محاسبه نرخ‌های عادی سربار ۶۰,۰۰۰ ریال، کالای در جریان ساخت ۲۰۰,۰۰۰ ریال، کالای ساخته شده ۳۰۰,۰۰۰ ریال و بهای تمام شده کالای فروش رفته ۵,۵۰۰,۰۰۰ ریال بوده؛ بهای تمام شده واقعی کالای فروش رفته بعد از تعدیل حساب‌های مربوط، «چه مبلغی» است؟ (حسابداری - آزاد ۸۶)
 (۱) ۵,۵۶۰,۰۰۰ ریال (۲) ۵,۵۵۵,۰۰۰ ریال (۳) ۵,۵۲۰,۰۰۰ ریال (۴) ۵,۰۶۰,۰۰۰ ریال
- ک ۶۰-** مجموع کدام نوع از هزینه‌ها تشکیل دهنده هزینه‌های تولید است؟ (حسابداری - علمی کاربردی ۸۶)
 (۱) بهای اولیه و سربار کارخانه
 (۲) بهای اولیه و هزینه‌های اداری و فروش
 (۳) سربار کارخانه و هزینه‌های اداری و فروش
 (۴) هزینه‌های عملیاتی و هزینه‌های اداری و فروش
- ک ۶۱-** در یک کارخانه‌ی تولیدی، طی یک دوره‌ی مالی، مواد مصرف شده ۱,۲۵۰,۰۰۰ ریال، کار مستقیم ۶۰۰,۰۰۰ ریال، سربار ساخت ۳۰۰,۰۰۰ ریال و موجودی کالای در جریان ساخت ابتدا و پایان دوره نیز به ترتیب ۵۴۰,۰۰۰ و ۳۷۰,۰۰۰ ریال است. بهای تمام شده محصولات ساخته شده چند هزار ریال است؟ (حسابداری - علمی کاربردی ۸۶)
 (۱) ۱,۹۸۰ هزارریال (۲) ۲,۱۵۰ هزارریال (۳) ۲,۳۲۰ هزارریال (۴) ۳,۰۶۰ هزارریال
- * با توجه به اطلاعات زیر به سؤال‌های ۶۲ و ۶۳ پاسخ دهید:
- ک ۶۲-** در کارخانه‌ای ۵۰ نفر کارگر روزانه ۸ ساعت و در سال ۲۵۰ روز مشغول به کار هستند، سربار ساخت در ابتدای دوره‌ی مالی مبلغ ۱۲,۴۰۰,۰۰۰ ریال برآورده شده است. نرخ جذب سربار براساس ساعات کار مستقیم چند ریال است؟ (حسابداری - علمی کاربردی ۸۶)
 (۱) ۱۲۴ ریال (۲) ۹۹۲ ریال (۳) ۳,۱۰۰ ریال (۴) ۶,۲۰۰ ریال
- ک ۶۳-** در صورتی که ساعات واقعی کار مستقیم در پایان دوره‌ی مالی ۱۱۰,۰۰۰ ساعت و سربار واقعی ۱۲,۸۰۰,۰۰۰ ریال باشد، اضافه یا کسر جذب سربار چند هزار ریال است؟ (حسابداری - علمی کاربردی ۸۶)
 (۱) ۸۴۰ ریال، کسر جذب (۲) ۱,۲۴۰ ریال، کسر جذب (۳) ۸۴۰ ریال، اضافه جذب (۴) ۱,۲۴۰ ریال، اضافه جذب
- ک ۶۴-** کدام یک از هزینه‌های زیر جزء کسور حقوق و دستمزد محسوب نمی‌شود؟ (حسابداری - علمی کاربردی ۸۶)
 (۱) حق بیمه اجتماعی سهم کارگر
 (۲) حق بیمه اجتماعی سهم کارفرما
 (۳) بدهی کارگران به شرکت
 (۴) پیش پرداخت دستمزد
- ک ۶۵-** با استفاده از اطلاعات مربوط به کارخانه‌ای در یک دوره‌ی معین: شامل مواد مستقیم ۴۵,۰۰۰، دستمزد مستقیم ۳۵,۰۰۰، جمع هزینه‌های ساخت ۱۰۵,۰۰۰، کار در جریان ساخت طی دوره ۱۲۰,۰۰۰ و کار در جریان ساخت آخر دوره ۵,۰۰۰ واحد پولی؛ پاسخ کدام یک از گزینه‌ها، نادرست است؟ (حسابداری - آزاد ۸۷)
 (۱) هزینه‌های تبدیل، ۶۰,۰۰۰ ریال
 (۲) کار در جریان ساخت اول دوره، ۱۵,۰۰۰ ریال
 (۳) بهای اولیه، ۷۰,۰۰۰ ریال
 (۴) بهای تمام شده کالای ساخته شده، ۱۱۵,۰۰۰ ریال

- ۶۶- در ثبت مربوط به تخصیص هزینه حقوق دستمزد کارکنان؛ «چه حسابی»، بستانکار می‌گردد؟ (حسابداری - آزاد ۸۷)
- (۱) کنترل هزینه‌های سربرار
(۲) مالیات تکلیفی و حق بیمه‌های اجتماعی
(۳) کنترل هزینه‌های حقوق و دستمزد
(۴) کنترل موجودی کالای در جریان ساخت
- ۶۷- یکی از شاخه‌های حسابداری مدیریت، کدام است؟ (مدیریت بازرگانی - آزاد ۸۷)
- (۱) حسابداری مالی
(۲) حسابرسی
(۳) حسابداری دولتی
(۴) حسابداری بهای تمام شده
- ۶۸- اقلام مربوط به کدام یک از گزینه‌ها؛ با سایر گزینه‌ها معادل نیست؟ (مدیریت بازرگانی - آزاد ۸۷)
- (۱) هزینه‌های عملیاتی
(۲) سربرار ساخت + بهای اولیه
(۳) هزینه‌های ساخت
(۴) هزینه‌های تبدیل + مواد مستقیم
- ۶۹- هزینه حقوق مدیران کارخانه برای یک دوره مالی معین، در «کدام طبقه‌بندی» قرار می‌گیرد؟ (مدیریت بازرگانی - آزاد ۸۷)
- (۱) ثابت - مستقیم
(۲) متغیر - مستقیم
(۳) متغیر - غیرمستقیم
(۴) ثابت - غیرمستقیم
- ۷۰- بهای اولیه عبارت است از جمع: (حسابداری - علمی کاربردی ۸۷)
- (۱) مواد مستقیم و غیرمستقیم
(۲) مواد و دستمزد مستقیم
(۳) مواد مستقیم و سربرار
(۴) دستمزد مستقیم و سربرار
- ۷۱- هزینه تبدیل از جمع کدام مورد حاصل می‌شود؟ (حسابداری - علمی کاربردی ۸۷)
- (۱) دستمزد مستقیم و سربرار
(۲) دستمزد مستقیم و غیرمستقیم
(۳) مواد مستقیم و سربرار
(۴) مواد مستقیم و دستمزد مستقیم
- ۷۲- موجودی‌های شرکت تولیدی مهتاب به شرح زیر است:

شرح	۱۳۸۵/۱/۱ (به میلیون ریال)	۱۳۸۵/۶/۳۱ (به میلیون ریال)
مواد مستقیم	۴	۷
کالای در جریان ساخت	۶	۴
کالای ساخته شده	۵	۸

- در شش ماه اول سال هزینه‌ی دستمزد مستقیم ۷۵ میلیون ریال و نرخ جذب سربرار $\frac{2}{3}$ دستمزد مستقیم است. در این مدت بالغ بر ۱۰۰ میلیون ریال مواد خریداری شده است. بهای تمام شده‌ی کالای فروش رفته چند میلیون ریال است؟ (حسابداری - علمی کاربردی ۸۷)
- (۱) ۲۲۴ میلیون ریال
(۲) ۲۲۳ میلیون ریال
(۳) ۲۲۲ میلیون ریال
(۴) ۲۲۱ میلیون ریال
- ۷۳- کسر جذب سربرار وقتی به وجود می‌آید که: (حسابداری - علمی کاربردی ۸۷)
- (۱) سربرار واقعی کم‌تر جذب شده باشد.
(۲) نرخ جذب سربرار بیش‌تر از نرخ واقعی باشد.
(۳) سربرار واقعی کم‌تر از سربرار بودجه شده باشد.
(۴) نرخ جذب سربرار کم‌تر از نرخ واقعی باشد.
- ۷۴- حقوق سرپرست خط مونتاژ در یک کارخانه اتومبیل سازی چه نوع هزینه‌ای است؟ (مؤلف)
- (۱) هزینه تبدیل
(۲) هزینه فرصت از دست رفته
(۳) هزینه اداری
(۴) هزینه اولیه
- ۷۵- ثبت حقوق و دستمزد مستلزم انجام سه مرحله‌ی و است. (مؤلف)
- (۱) تهیه لیست - تخصیص - پرداخت
(۲) تهیه لیست - پرداخت - تخصیص
(۳) تسهیم - تخصیص - رهگیری
(۴) تسهیم - تهیه لیست - پرداخت
- ۷۶- برابری بهای تبدیل و بهای عوامل ساخت طی دوره و بهای اولیه بدین مفهوم است که: (مؤلف)
- (۱) مواد مستقیم و سربرار ساخت صفر است.
(۲) دستمزد مستقیم وجود ندارد.
(۳) سربرار ساخت وجود ندارد.
(۴) مواد مستقیم وجود ندارد.
- ۷۷- اطلاعات زیر در ۲۹ اسفند ماه از شرکت شیراز در دست می‌باشد: (مؤلف)

خرید	ریال
موجودی ابتدای دوره	۴۵۰,۰۰۰
موجودی پایان دوره	۱۷۰,۰۰۰
هزینه حمل به داخل	۲۱۰,۰۰۰
هزینه حمل به خارج	۵۰,۰۰۰
	۷۵,۰۰۰

بهای تمام شده کالای فروش رفته در طی سال چند ریال خواهد بود؟

- (۱) ۳۸۵,۰۰۰ ریال
(۲) ۴۶۰,۰۰۰ ریال
(۳) ۴۸۵,۰۰۰ ریال
(۴) ۵۳۵,۰۰۰ ریال

با توجه به اطلاعات زیر به سئوالات ۷۸ تا ۸۱ پاسخ دهید:

مانده ابتدا و انتهای دوره موجودیهای شرکت آزمایش برای بهمن ماه سال ۱۳۷۹ به شرح زیر است:

سی ام بهمن ماه	یکم بهمن ماه	
ریال ۶۲,۰۰۰	ریال ۶۷,۰۰۰	مواد مستقیم
ریال ۱۷۱,۰۰۰	ریال ۱۴۵,۰۰۰	کاردر جریان ساخت
ریال ۷۸,۰۰۰	ریال ۸۵,۰۰۰	کالای ساخته شده

اطلاعات تولید در بهمن ماه نیز به شرح زیر است:

ریال ۲۰۰,۰۰۰	دستمزد مستقیم
ریال ۱۳۲,۰۰۰	سربرار ساخت واقعی
ریال ۱۶۳,۰۰۰	مواد مستقیم خریداری شده
ریال ۴,۰۰۰	هزینه حمل به داخل
ریال ۲,۰۰۰	برگشت از خرید و تخفیفات

شرکت آزمایش تنها از یک حساب کنترل سربرار استفاده می کند و سربرار را بر مبنای ۷۰٪ هزینه دستمزد مستقیم جذب کالاها می نماید، این شرکت اضافه یا کسر جذب سربرار را تنها در انتهای سال محاسبه و شناسایی می نماید.

۷۸- بهای اولیه تولید در شرکت آزمایش برای بهمن ماه چقدر است؟

(مؤلف)

(۱) ۳۷۰,۰۰۰ ریال (۲) ۳۶۳,۰۰۰ ریال (۳) ۱۷۰,۰۰۰ ریال (۴) ۳۶۸,۰۰۰ ریال

۷۹- جمع هزینه های ساخت شرکت آزمایش در بهمن ماه چند ریال است؟

(مؤلف)

(۱) ۵۰۲,۰۰۰ ریال (۲) ۵۰۳,۰۰۰ ریال (۳) ۳۶۳,۰۰۰ ریال (۴) ۵۱۰,۰۰۰ ریال

۸۰- بهای تمام شده کالاهای انتقالی به موجودی کالای ساخته شده طی بهمن در شرکت آزمایش چند ریال است؟

(مؤلف)

(۱) ۴۶۹,۰۰۰ ریال (۲) ۴۷۷,۰۰۰ ریال (۳) ۴۹۵,۰۰۰ ریال (۴) ۴۸۴,۰۰۰ ریال

۸۱- خالص مانده حساب کنترل سربرار شرکت آزمایش در بهمن ماه چند ریال است؟

(مؤلف)

(۱) ۸,۰۰۰ ریال بدهکار - اضافه جذب
(۲) ۸,۰۰۰ ریال بدهکار - کسر جذب
(۳) ۸,۰۰۰ ریال بستانکار - اضافه جذب
(۴) ۸,۰۰۰ ریال بستانکار - کسر جذب

۸۲- کلیه هزینه های مربوط به عملیات ساخت (تولید) در یک شرکت چه نامیده می شوند؟

(مؤلف)

(۱) هزینه های اولیه (۲) هزینه های مستقیم (۳) هزینه های محصول (۴) هزینه های تبدیل

۸۳- اطلاعات زیر مربوط به هزینه های تولید شرکت گلفام در مهرماه می باشد.

مواد مستقیم ۱۰۰,۰۰۰ ریال

دستمزد مستقیم ۹۰,۰۰۰ ریال

سربرار ساخت ۴,۰۰۰ ریال

چه مقدار از هزینه های فوق باید به صورت مستقیم به محصولات خاص ردیابی شود؟

(مؤلف)

(۱) ۱۹۴,۰۰۰ ریال (۲) ۱۹۰,۰۰۰ ریال (۳) ۱۰۰,۰۰۰ ریال (۴) ۹۰,۰۰۰ ریال

۸۴- مواد غیر مستقیم، در کدام دسته قرار می گیرد؟

(مؤلف)

هزینه تبدیل هزینه ساخت هزینه اولیه

(۱) بله بله بله
(۲) بله بله بله
(۳) خیر بله بله
(۴) خیر خیر خیر

۸۵- اضافه (کسر) جذب سربرار روی کدامیک از حساب های زیر تأثیر ندارد؟

(مؤلف)

(۱) کنترل مواد
(۲) کالای در جریان ساخت
(۳) کالای ساخته شده
(۴) بهای تمام شده کالای فروش رفته

- ۸۶- تحت چه شرایطی بهای اولیه (prime Cost) برابر با بهای تبدیل (Conversion Cost) می شود؟ (مؤلف)
- (۱) دستمزد مستقیم برابر با سربار ساخت باشد.
 (۲) سربار ساخت بر اساس دستمزد مستقیم جذب شود.
 (۳) مواد مستقیم مصرف شده برابر با سربار ساخت باشد.
 (۴) مواد مستقیم مصرف شده برابر با دستمزد مستقیم باشد.

- ۸۷- مانده حساب کالای در جریان ساخت معمولاً نشان دهنده کدام یک از موارد زیر می باشد؟ (مؤلف)
- (۱) صفر
 (۲) کالای در جریان ساخت انتهای دوره (بستانکار)
 (۳) کالای در جریان ساخت انتهای دوره (بدهکار)
 (۴) کل هزینه های تولید پرداخت شده.

- ۸۸- در طی دوره جاری شرکت تولیدی مینا ۷۰,۰۰۰ ریال مواد خام خریداری نموده است که از این مقدار ۵۰,۰۰۰ ریال آن بعنوان مواد مستقیم و ۵,۰۰۰ ریال آن بعنوان مواد غیر مستقیم در فرآیند تولید مصرف گردیده است. همچنین شرکت متحمل ۴۵,۰۰۰ ریال هزینه دستمزد و نیز ۲۰,۰۰۰ ریال دیگر هزینه های سربار گشته است. در صورتیکه حساب کنترل کالای در جریان ساخت نشانگر ۴۰,۰۰۰ ریال دستمزد مستقیم در خود باشد جمع مبلغ موجود در حساب کنترل سربار کدام است؟ (مؤلف)
- (۱) ۲۵,۰۰۰ ریال (۲) ۳۰,۰۰۰ ریال (۳) ۴۵,۰۰۰ ریال (۴) ۵۰,۰۰۰ ریال

- ۸۹- چرا از نرخهای جذب سربار سالانه استفاده می شود؟ (مؤلف)
- (۱) برای پیش بینی سربار
 (۲) برای هموار سازی نوسانات فصلی هزینه های سربار
 (۳) برای هموار سازی تغییرات فصلی سطح تولید
 (۴) هر دوی ۲ و ۳

- ۹۰- استفاده کدامیک از اقلام زیر معمولاً در مخرج کسری که برای محاسبه نرخ جذب سربار به کار می رود معمول نیست؟ (مؤلف)
- (۱) ساعات کار مستقیم
 (۲) هزینه دستمزد مستقیم
 (۳) ساعات کار ماشین
 (۴) ارزش فروش محصولات تولید شده

- ۹۱- چه موقع تعداد تولید مینای مناسبی برای تسهیم سربار می باشد؟ (مؤلف)
- (۱) هنگامی که تنوع محصولات تولیدی زیاد باشد..
 (۲) هنگامی که هزینه های دستمزد مستقیم مقادیر کوچکی هستند.
 (۳) هنگامی که تنها یک محصول تولید شود.
 (۴) هنگامی که فرآیند تولید پیچیده باشد.

- ۹۲- هنگامی که اضافه جذب سربار مقدار قابل اهمیتی باشد، ثبت لازم برای بستن حساب کدام است؟ (مؤلف)
- (۱) بدهکار کردن حساب بهای تمام شده کالای فروش رفته.
 (۲) بدهکار کردن حسابهای بهای تمام شده کالای فروش رفته - موجودی کالای ساخته شده و موجودی کالای در جریان ساخت.
 (۳) بستانکار کردن حساب بهای تمام شده کالای فروش رفته.
 (۴) بستانکار کردن حساب بهای تمام شده کالای فروش رفته - موجودی کالای ساخته شده و موجودی کالای در جریان ساخت

- ۹۳- اطلاعات زیر مربوط به شرکتی است که سربار ساخت را بر مبنای ساعات کار مستقیم جذب محصولات خود می نماید:

هزینه سربار پیش بینی شده	۵۰۰,۰۰۰ ریال
ساعات کار پیش بینی شده	۲۰۰,۰۰۰ ریال
هزینه سربار واقعی	۵۱۵,۰۰۰ ریال
ساعات کار واقعی	۲۱۰,۰۰۰ ریال

- با استفاده از اطلاعات فوق حساب سربار ساخت دارای:
- (۱) ۹,۵۲۴ ریال، کسر جذب (۲) ۱۰,۰۰۰ ریال، اضافه جذب (۳) ۱۵,۰۰۰ ریال، اضافه جذب (۴) ۴۰,۷۵۰ ریال، اضافه جذب (مؤلف)

- ۹۴- شرکت تولیدی توانیر دارای کسر جذب سرباری معادل ۴۵,۰۰۰ ریال می باشد. مانده برخی از حسابهای این شرکت قبل از بستن حسابهای سربار به شرح زیر می باشد:

فروش	۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال
بهای تمام شده کالای فروش رفته	۷۲۰,۰۰۰ ریال
موجودی مواد مستقیم	۳۶,۰۰۰ ریال
موجودی کالای در جریان ساخت	۵۴,۰۰۰ ریال
موجودی کالای ساخته شده	۹۰,۰۰۰ ریال

مطابق با سیستم حسابداری صنعتی شرکت توانیر اضافه یا کسر جذب سربرار با توجه به حسابهای موجودی مناسب و بهای تمام شده کالای فروش رفته به نسبت مانده پایان سال آنها تسهیم می‌شود. در صورت حساب سود و زیان پایان سال بهای تمام شده کالای فروش رفته چقدر گزارش خواهد شد؟

(مؤلف) (۱) ۶۸۲,۵۰۰ ریال (۲) ۶۸۴,۰۰۰ ریال (۳) ۷۵۷,۵۰۰ ریال (۴) ۷۶۵,۰۰۰ ریال

۹۵- شرکت تولیدی مرجان اطلاعات زیر را برای سال ۱۳۸۱ ارائه نموده است:

سربار پیش‌بینی شده	۷۴,۸۰۰ ریال
سربار واقعی	۷۸,۳۰۰ ریال
سربار جذب شده	۷۶,۵۰۰ ریال
ساعات کار مستقیم برآوردی	۴۴,۰۰۰ ساعت

اگر شرکت از نتایج واقعی سال ۱۳۸۱ در محاسبه نرخ سربار برای سال ۱۳۸۲ استفاده کند نرخ جذب سربار در سال ۱۳۸۲ چه مقدار خواهد بود؟

(مؤلف) (۱) ۱/۱۷ ریال (۲) ۱/۷۳۸ ریال (۳) ۱/۷۴ ریال (۴) ۱/۷۸ ریال

۹۶- در یک شرکت تولیدی هزینه اولیه ۱/۵ میلیون ریال و هزینه تبدیل ۱/۸ میلیون ریال است در صورتیکه نرخ جذب سربار ۲۰۰٪ هزینه دستمزد مستقیم باشد هزینه مواد مستقیم چقدر خواهد بود؟

(مؤلف) (۱) ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال (۲) ۳۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۹۰۰,۰۰۰ ریال (۴) ۶۰۰,۰۰۰ ریال

۹۷- شرکت تولیدی دنا ۷۲,۰۰۰ ریال مواد خام در طی دوره جاری به دایره تولید ارسال نموده است همچنین این شرکت در دوره جاری متحمل ۳۷,۰۰۰ ریال هزینه تبدیل شده است. (۲۲,۰۰۰ ریال دستمزد مستقیم و ۱۵,۰۰۰ ریال سربار). در صورتیکه موجودی در جریان ساخت ابتدای دوره ۱۴,۰۰۰ ریال (شامل مواد مستقیم و هزینه تبدیل) و موجودی در جریان ساخت انتهای دوره ۱۸,۰۰۰ ریال باشد بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره چقدر خواهد بود؟

(مؤلف) (۱) ۱۰۵,۰۰۰ ریال (۲) ۱۰۹,۰۰۰ ریال (۳) ۱۲۳,۰۰۰ ریال (۴) ۱۴۱,۰۰۰ ریال

۹۸- کار در جریان ساخت شرکت ستاره فارس ۱۱,۵۰۰ ریال طی خرداد ماه افزایش می‌یابد. هزینه‌های تحقیق یافته طی خرداد شامل ۱۲,۰۰۰ ریال برای مواد مستقیم، ۶۳,۰۰۰ ریال برای دستمزد و ۲۱,۰۰۰ ریال برای سربار ساخت می‌باشد. بهای تمام شده کالای ساخته شده طی خرداد چند است؟

(مؤلف) (۱) ۷۵,۰۰۰ ریال (۲) ۸۴,۵۰۰ ریال (۳) ۹۶,۰۰۰ ریال (۴) ۱۰۷,۵۰۰ ریال

۹۹- اگر بهای تمام شده کالای فروش رفته شرکت آلفا ۱۰۵,۰۰۰ ریال و موجودی کالای ساخته شده طی دوره ۹,۰۰۰ ریال کاهش یابد، بهای تمام شده کالای ساخته شده طی سال چقدر خواهد بود؟

(مؤلف) (۱) ۹,۰۰۰ ریال (۲) ۹۶,۰۰۰ ریال (۳) ۱۰۵,۰۰۰ ریال (۴) ۱۱۴,۰۰۰ ریال

۱۰۰- کسر جذب سربار چه موقع بوجود می‌آید:

(۱) وقتی که سربار واقعی کمتر از سربار جذب شده باشد.

(۲) وقتی که نرخ جذب سربار پیش‌بینی شده بیش از واقع نشان داده شود.

(۳) وقتی که نرخ جذب سربار پیش‌بینی شده کمتر از نرخ واقعی است.

(۴) وقتی که نرخ سربار واقعی کمتر از نرخ جذب سربار باشد.

۱۰۱- سربار جذب شده تولید ۱۲۰,۰۰۰ ریال می‌باشد، در حالیکه سربار واقعی ۱۲۴,۰۰۰ بود. کدامیک از گزینه‌های زیر همیشه صحیح است؟

(مؤلف) (۱) اضافه جذب سربار ۴,۰۰۰ ریال است. (۲) کسر جذب سربار ۴,۰۰۰ ریال است.

(۳) میزان کار مستقیم بیش از مبلغ برآوردی بوده (۴) این اختلاف به عنوان زیان دوره باید گزارش شود.

۱۰۲- نرخ جذب سربار ساخت ۴ ریال به ازای هر ساعت کار مستقیم در نظر گرفته شده. نرخ دستمزد برآوردی به ازای هر ساعت ۵ ریال بوده. اگر هزینه برآوردی دستمزد مستقیم ۷۵,۰۰۰ ریال باشد. سربار ساخت برآوردی چه میزان خواهد بود؟

(مؤلف) (۱) ۱۵,۰۰۰ ریال (۲) ۶۰,۰۰۰ ریال (۳) ۷۵,۰۰۰ ریال (۴) ۹۳,۷۵۰ ریال

۱۰۳- بهای تمام شده کالای فروخته شده در سال جاری معادل ۲۵۰,۰۰۰ ریال می‌باشد. بعلاوه ۲۲۰,۰۰۰ ریال کالای ساخته شده به موجودی کالای ساخته شده افزوده شده است، در پایان دوره جاری، ۱۸۰,۰۰۰ ریال کالای تکمیل شده در دست

(مؤلف) است، چه میزان موجودی کالای ساخته شده در ابتدای دوره جاری وجود داشته است؟

(۱) ۱۲۰,۰۰۰ ریال (۲) ۱۵۰,۰۰۰ ریال (۳) ۱۸۰,۰۰۰ ریال (۴) ۲۱۰,۰۰۰ ریال

(مؤلف)

۱۰۴- کلیه هزینه‌های ساخت در زمان تولید به کدام حساب زیر اضافه می‌شوند؟

- (۱) حساب موجودی کالای در جریان ساخت.
 (۲) حساب سربار ساخت.
 (۳) حساب بهای تمام شده کالای فروش رفته.
 (۴) حساب موجودی کالای ساخته شده.

(مؤلف)

۱۰۵- کدامیک از موارد زیر روش صحیح محاسبه نرخ جذب سربار برآوردی است؟

- (۱) کل هزینه ساخت پیش‌بینی شده تقسیم بر عامل هزینه‌زای پیش‌بینی شده.
 (۲) سربار ساخت پیش‌بینی شده تقسیم بر عامل هزینه‌زای پیش‌بینی شده.
 (۳) عامل هزینه‌زای برآوردی تقسیم بر سربار ساخت پیش‌بینی شده.
 (۴) سربار ساخت واقعی تقسیم بر عامل هزینه‌زای برآوردی.

۱۰۶- شرکتی در پایان سال حساب بهای تمام شده کالای فروش رفته را بدهکار و حساب سربار ساخت را بستانکار نموده

(مؤلف)

است، با توجه به این اطلاعات می‌توان نتیجه گرفت:

- (۱) سربار پیش‌بینی شده بیشتر از سربار واقعی بوده است.
 (۲) سربار پیش‌بینی شده بیشتر از سربار جذب شده بوده است.
 (۳) سربار پیش‌بینی شده کمتر از سربار جذب شده بوده است.
 (۴) سربار واقعی بیشتر از سربار جذب شده بوده است.

(مؤلف)

۱۰۷- اضافه یا کسر جذب سربار معمولاً بین کدامیک از اقلام زیر تسهیم می‌شوند؟

- (۱) موجودی مواد خام - موجودی کالای در جریان ساخت و موجودی کالای ساخته شده.
 (۲) بهای تمام شده کالای فروش رفته - موجودی کالای در جریان ساخت و موجودی کالای ساخته شده.
 (۳) موجودی کالای در جریان ساخت - موجودی مواد خام و بهای تمام شده کالای فروش رفته.
 (۴) موجودی مواد خام - موجودی کالای ساخته شده و بهای تمام شده کالای فروش رفته.

(مؤلف)

۱۰۸- نرخ جذب سربار در چه زمانی محاسبه می‌گردد؟

- (۱) آخر دوره مالی
 (۲) قبل از دوره مالی
 (۳) زمان تکمیل کالا
 (۴) زمان فروش کالا
- با توجه به اطلاعات داده شده به سؤالات ۱۰۹-۱۱۲ پاسخ دهید:
 «موجودیهای شرکت تولیدی آذر به شرح زیر است:

۷۶/۶/۳۱	۷۶/۱/۱	
۴ میلیون ریال	۲ میلیون ریال	مواد اولیه
۳ میلیون ریال	۲ میلیون ریال	کالای در جریان ساخت
۲ میلیون ریال	۴ میلیون ریال	کالای ساخته شده

در ۶ ماه اول سال هزینه دستمزد مستقیم ۳۰ میلیون ریال و نرخ جذب سربار $\frac{2}{3}$ دستمزد مستقیم است. در این مدت بالغ بر ۵۰ میلیون ریال مواد اولیه خریداری شده است.»

(مؤلف)

۱۰۹- بهای اولیه چند میلیون ریال است؟

- (۱) ۷۶ میلیون ریال
 (۲) ۷۸ میلیون ریال
 (۳) ۸۰ میلیون ریال
 (۴) ۸۲ میلیون ریال

(مؤلف)

۱۱۰- هزینه‌های تولید چند میلیون ریال است؟

- (۱) ۱۰۰ میلیون ریال
 (۲) ۹۹ میلیون ریال
 (۳) ۹۸ میلیون ریال
 (۴) ۹۷ میلیون ریال

(مؤلف)

۱۱۱- قیمت تمام شده کالای ساخته شده طی دوره چند میلیون ریال است؟

- (۱) ۹۷ میلیون ریال
 (۲) ۹۸ میلیون ریال
 (۳) ۹۹ میلیون ریال
 (۴) ۱۰۰ میلیون ریال

(مؤلف)

۱۱۲- قیمت تمام شده کالای فروش رفته چند میلیون ریال است؟

- (۱) ۹۷ میلیون ریال
 (۲) ۹۸ میلیون ریال
 (۳) ۹۹ میلیون ریال
 (۴) ۱۰۰ میلیون ریال

(مؤلف)

۱۱۳- سربار جذب شده به و نرخ جذب سربار به بستگی دارد.

- (۱) یک عامل واقعی و یک عامل برآوردی - دو عامل برآوردی.
 (۲) یک عامل واقعی و یک عامل برآوردی - یک عامل واقعی و یک عامل برآوردی.
 (۳) دو عامل برآوردی - یک عامل واقعی و یک عامل برآوردی.
 (۴) دو عامل برآوردی - دو عامل برآوردی.

۱۱۴- مبلغ ناخالص حقوق و دستمزد مبلغ ۱۰ میلیون ریال که ۵۰٪ مستقیم، ۳۰٪ غیرمستقیم، ۲٪ اداری و مابقی مربوط به کارکنان فروش

(مؤلف)

است. نرخ بیمه سهم کارفرما ۲۳٪ نرخ مالیاتی ۱۰٪ و نرخ بیمه سهم کارگر ۷٪ است. حساب کالای در جریان ساخت و حساب کنترل سربار بابت بیمه سهم کارفرما به ترتیب چند ریال بدهکار می‌شوند؟

- (۱) صفر و ۱,۸۴۰,۰۰۰ (۲) ۱,۱۵۰,۰۰۰ و ۶۹۰,۰۰۰ (۳) صفر و ۲,۳۰۰,۰۰۰ (۴) ۱,۱۵۰,۰۰۰ و ۱,۳۸۰,۰۰۰

۱۱۵- افزایش در حساب کالای در جریان ساخت طی دوره ۴۰,۰۰۰ ریال و بهای اولیه و تبدیل برابر و هر کدام معادل ۴۰۰,۰۰۰ ریال بوده‌اند. سربرار براساس ۱۰۰٪ هزینه دستمزد مستقیم جذب می‌شود. موجودی کالای ساخته شده آخر دوره ۲۰۰ واحد می‌باشد. طی دوره مذکور ۱,۰۰۰ واحد تکمیل شده است. بهای تمام شده کالای ساخته شده چند ریال است؟

(مؤلف)
 (۱) ۶۰۰,۰۰۰ ریال (۲) ۶۴۰,۰۰۰ ریال (۳) ۵۶۰,۰۰۰ ریال (۴) ۱۶۰,۰۰۰ ریال

۱۱۶- از برابری بهای اولیه، بهای تبدیل و بهای ساخت می‌توان نتیجه گرفت که وجود نداشته است.

(مؤلف)
 (۱) دستمزد مستقیم و مواد مستقیم (۲) دستمزد مستقیم و سربرار ساخت
 (۳) سربرار ساخت (۴) مواد مستقیم و دستمزد مستقیم برابر بوده و سربرار ساخت

۱۱۷- اطلاعات زیر مربوط به یک شرکت تولیدی در پایان سال ۸۳ در دست است:

مواد اولیه خریداری شده طی سال ۸۶,۰۰۰
 هزینه دستمزد مستقیم ۴۰,۰۰۰
 هزینه سربرار ساخت طی سال ۶۰,۰۰۰
 هزینه حمل کالای فروش رفته ۹,۰۰۰
 کاهش در موجودی کالای در آخر سال نسبت به اول سال ۷,۰۰۰
 افزایش در موجودی مواد در آخر سال نسبت به اول سال ۳,۰۰۰
 موجودی کالای در جریان ساخت اول و آخر دوره --
 بهای تمام شده کالای فروش رفته کدامیک از موارد زیر است:

(۱) ۱۹۳,۰۰۰ ریال (۲) ۱۹۵,۰۰۰ ریال (۳) ۱۹۹,۰۰۰ ریال (۴) ۱۹۰,۰۰۰ ریال

۱۱۸- میزان موجودی کالای تکمیل شده پایان دوره با توجه به اطلاعات زیر کدام یک از مبالغ زیر است؟

بهای اولیه ۲۰ - مواد مستقیم مصرف شده ۱۵ - بهای تبدیل شده ۱۵ - موجودی کالای در جریان ساخت اول دوره ۱۷/۵ - موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره ۱۰ - بهای تکمیل شده و فروش رفته ۵۰ - موجودی کالای تکمیل شده اول دوره ۲۰.

(۱) ۷/۵ ریال (۲) ۲۷/۵ ریال (۳) ۲/۵ ریال (۴) ۱۰ ریال

۱۱۹- با توجه به اطلاعات زیر قیمت تمام شده کالای ساخته شده پایان دوره کدام یک از مبالغ زیر است؟

فروش طی دوره: به میزان ۷۵٪ کالای آماده برای فروش به مبلغ ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
 سود ناخالص: ۵۰۰,۰۰۰ ریال
 روش: میانگین موزون

موجودی کالای ساخته شده آخر دوره ۲۵٪ کالای آماده برای فروش

(۱) ۴,۵۰۰,۰۰۰ ریال (۲) ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال (۴) صفر

۱۲۰- اطلاعات حقوق و دستمزد شرکت تولیدی الف به شرح زیر است:

حقوق کارکنان ۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال - نرخ بیمه کارکنان ۷٪ - نرخ بیمه سهم کارفرما ۲۳٪ - مالیات ۷۰۰,۰۰۰ ریال. از این مبلغ حقوق ۴۰٪ مربوط به دستمزد مستقیم و ۴۰٪ مربوط به دستمزد غیرمستقیم و ۵٪ مربوط به کارکنان فروش و ۱۵٪ مربوط به کارکنان اداری می‌باشد. مبلغ هزینه مربوط به کنترل سربرار کدام یک از مبالغ زیر است؟

(۱) ۳,۴۴۴,۰۰۰ ریال (۲) ۱,۲۸۸,۰۰۰ ریال (۳) ۱,۶۱۰,۰۰۰ ریال (۴) ۴,۰۸۸,۰۰۰ ریال

۱۲۱- اطلاعات مربوط به سربرار تولید شرکت مهر برای سال ۱۳۸۵ به شرح زیر است؟

- سربرار پیش‌بینی شده ۳۰ میلیون ریال
 - سربرار واقعی ۲۷ میلیون ریال
 - سربرار جذب شده ۲۲/۵ میلیون ریال
 - ساعات کار مستقیم برآوردی ۲۰,۰۰۰ ساعت

اگر شرکت از نتایج واقعی سال ۸۵ برای محاسبه نرخ جذب سربرار سال ۸۶ استفاده کند، نرخ جذب سربرار در سال ۸۶ چند ریال خواهد بود؟

(۱) ۱.۱۲۵ ریال (۲) ۱,۳۵۰ ریال (۳) ۱,۵۰۰ ریال (۴) ۱,۸۰۰ ریال

۱۲۲- بهای اولیه و بهای تبدیل با هم برابر و هر کدام مبلغ ۶۰۰,۰۰۰ ریال است. نرخ جذب سربرار ساخت ۱۰۰٪ دستمزد مستقیم می‌باشد. مبلغ مواد

مستقیم چند ریال است؟

(۱) ۳۰۰,۰۰۰ ریال (۲) ۶۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۴۵۰,۰۰۰ ریال (۴) ۳۵۰,۰۰۰ ریال

- ۱۲۳- سربار جذب شده کارخانه ۱,۸۰۰,۰۰۰ ریال و سربار واقعی کارخانه ۱,۹۲۰,۰۰۰ ریال است. ساعات کار واقعی ۳۶۰۰ ساعت و ساعات کار برآوردی ۱۰٪ کمتر از ساعات کار واقعی است. مبلغ سربار برآوردی ساخت چند ریال است؟ (مؤلف)
- (۱) ۱,۸۰۰,۰۰۰ ریال (۲) ۱,۷۲۸,۰۰۰ ریال (۳) ۱,۶۲۰,۰۰۰ ریال (۴) ۱,۹۲۰,۰۰۰ ریال
- ۱۲۴- در شرکت تولیدی مانی ساعات کار مستقیم واقعی ۳۸۰۰ ساعات و سربار واقعی ساخت ۸۰۰,۰۰۰ ریال است. در پایان سال مبلغ کسر جذب سربار ۲۰۰۰ ریال محاسبه شده است. نرخ جذب سربار ساخت براساس ساعات کار مستقیم چند ریال است؟ (مؤلف)
- (۱) ۲۵۰ ریال (۲) ۴۰۰ ریال (۳) ۲۱۰ ریال (۴) ۳۹۹ ریال
- ۱۲۵- در پایان دومین سال فعالیت یک کارگاه: مانده حساب‌های خرید مواد (۱۵۰۰۰ کیلوگرم) ۳۰۰,۰۰۰ ریال کار مستقیم ۹۰,۰۰۰ ریال و هزینه‌های کارخانه ۱۰۰,۰۰۰ ریال، و طی دوره ۱۰۸۰ واحد محصول تکمیل و ۲۲۰ واحد دیگر به قیمت تمام شده ۷۰,۰۰۰ ریال در جریان ساخت بوده، چنانچه کالای در جریان ساخت در پایان اولین سال فعالیت ۴۰,۰۰۰ ریال و مواد مصرفی برای تکمیل هر واحد محصول ۵ کیلوگرم و کلیه مواد لازم در بدو امر وارد تولید شده، «بهای تمام شده کالای ساخته شده» چند ریال است؟ (مؤلف)
- (۱) ۴۶۰,۰۰۰ ریال (۲) ۲۶۸,۰۰۰ ریال (۳) ۳۵۰,۰۰۰ ریال (۴) ۲۹۰,۰۰۰ ریال
- ۱۲۶- موجودی کالای ساخته شده پایان دوره یک شرکت تولیدی ۳۰٪ کالای آماده برای فروش است. سود ناخالص ۱۰۵۰,۰۰۰ ریال و معادل ۲۵٪ فروش می‌باشد. کالای ساخته شده پایان دوره چند ریال است؟ (مؤلف)
- (۱) ۱,۴۵۰,۰۰۰ ریال (۲) صفر (۳) ۱,۳۵۰,۰۰۰ ریال (۴) ۸۷۵,۰۰۰ ریال
- ۱۲۷- در یک شرکت تولیدی کالای آماده برای فروش ۴۸۰۰ واحد است. در طی دوره ۳۰۰۰ واحد از کالای ساخته شده طی دوره و ۷۰۰ واحد از کالای ساخته شده اول دوره به فروش رسیده است. ۶۰۰ واحد از کالای ساخته شده پایان دوره از محل کالای ساخته شده طی دوره می‌باشد. تعداد کالای ساخته شده ابتدا و پایان دوره چند واحد است؟ (از راست به چپ) (مؤلف)
- (۱) ۱۲۰۰ واحد - ۱۱۰۰ واحد (۲) ۱۱۰۰ واحد - ۱۲۰۰ واحد (۳) ۶۰۰ واحد - ۸۰۰ واحد (۴) ۷۰۰ واحد - ۷۰۰ واحد
- ۱۲۸- مبلغ دستمزد مستقیم در یک شرکت تولیدی ۱,۱۴۰,۰۰۰ ریال و معادل ۹۵٪ حقوق و دستمزد است و مابقی آن مربوط به دستمزد غیرمستقیم است. نرخ مالیات ۱۰٪، حق بیمه سهم کارگر ۱۰٪ و سهم کارفرما ۲۳٪ می‌باشد. کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟ (مؤلف)
- (۱) حساب کالای در جریان ساخت ۱,۱۴۰,۰۰۰ ریال (۲) حساب کنترل سربار ساخت ۳۳۶,۰۰۰ (۳) حساب کنترل حقوق و دستمزد ۱۲۰۰,۰۰۰ ریال (۴) بیمه پرداختنی ۳۶۰,۰۰۰
- ۱۲۹- بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره ۱,۴۰۰,۰۰۰ ریال است. کالای ساخته شده طی دوره معادل ۷۰٪ کالای در جریان ساخت طی دوره می‌باشد. بهای تمام شده کالای در جریان ساخت پایان دوره چند ریال است؟ (مؤلف)
- (۱) ۵۰۰,۰۰۰ ریال (۲) ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۶۰۰,۰۰۰ ریال (۴) صفر
- ۱۳۰- در تولید نوعی محصول: مواد مستقیم ۴۰٪ و دستمزد مستقیم ۵۰٪ هزینه ساخت ۱۶۰۰,۰۰۰ ریالی را شامل می‌شود. نرخ جذب سربار براساس مبلغ دستمزد مستقیم چند درصد است؟ (مؤلف)
- (۱) ۱۰٪ (۲) ۲۰٪ (۳) ۲۵٪ (۴) ۳۰٪

پاسخنامه تست‌های طبقه‌بندی شده فصل اول

۱- گزینه «۱» مسئله فوق مربوط به مؤسسات بازرگانی می‌باشد، زیرا در چنین مؤسساتی کالا خریداری می‌شود و به همان صورت به فروش می‌رسد. برای حل سؤال می‌توان از فرمول گردش حساب موجودی کالا استفاده کرد.

کالای آماده برای فروش = خرید کالا طی دوره + موجودی کالای ابتدای دوره \Rightarrow گردش ورودی موجودی کالا
 بهای تمام شده کالای فروش رفته = موجودی کالای پایان دوره - کالای آماده برای فروش \Rightarrow گردش خروجی موجودی کالا
 $20,000 + 70,000 = 90,000 \Rightarrow$ گردش ورودی
 موجودی کالای پایان دوره $90,000 - X = 60,000 \Rightarrow X = 30,000$

۲- گزینه «۴» هزینه‌های سربار ساخت به دو گروه زیر تقسیم می‌شوند:

الف - سربار متغیر: هزینه‌هایی هستند که با تغییرات در حجم فعالیت شرکت تغییر می‌کنند. مانند مواد غیر مستقیم و دستمزد غیرمستقیم.
 ب - سربار ثابت: هزینه‌هایی هستند که با تغییرات در حجم فعالیت شرکت تغییر نمی‌کنند. مانند هزینه اجاره، استهلاک ساختمان کارخانه، استهلاک ماشین آلات خط تولید (به روش خط مستقیم) و حقوق نگهبان و سرپرست یا مدیر تولید.
 ضایعات ایجاد شده در فرآیند تولید اگر از نوع ضایعات عادی باشد با تغییرات حجم فعالیت شرکت افزایش یا کاهش می‌یابند. بنابراین جزء هزینه‌های سربار ثابت نیست. لازم به توضیح است که طبقه‌بندی هزینه‌ها برحسب ثابت و متغیر به تفصیل در فصل (۸) بیان شده است.

۳- گزینه «۲» برای محاسبه نرخ جذب سربار عمدتاً از ساعات کار مستقیم، ساعات کار ماشین‌آلات، مبلغ دستمزد مستقیم، تعداد تولید، مبلغ مواد مستقیم و یا درصدی از بهای اولیه استفاده می‌شود. هزینه‌های مواد کمی مبنای مناسبی جهت محاسبه نرخ جذب سربار ساخت نمی‌باشد.

۴- گزینه «۳» هزینه سربار واقعی همان هزینه‌هایی است که اتفاق افتاده است.

۵- گزینه «۴» شرکتهای تولیدی معمولاً در فرآیند تولید خود از سربار جذب شده استفاده می‌کنند که این سربار با سربار واقعی در پایان دوره مقایسه شده و انحرافات بین سربار جذب شده و سربار واقعی به عنوان اضافه جذب سربار یا کسر جذب سربار شناسایی می‌شود.
 الف - اضافه جذب سربار: زمانی که سربار جذب شده بیشتر از سربار واقعی باشد.
 ب - کسر جذب سربار: زمانی که سربار جذب شده کمتر از سربار واقعی باشد.

۶- گزینه «۳» در شرکتهای تولیدی دو نوع دستمزد وجود دارد:

الف) دستمزد مستقیم که قابل پرداخت به کارگرانی است که مستقیماً در تولید محصول نقش ایفا می‌کند.
 ب) دستمزد غیر مستقیم که قابل پرداخت به کارگرانی است که مستقیماً در تولید محصول نقش ایفا نمی‌کنند. اما نقش آنها جهت بازدهی تولید مفید می‌باشد. این نوع دستمزد جزء سربار ساخت محسوب می‌شود. بنابراین دستمزد سرپرست کارگاه به طور غیر مستقیم در تولید محصول نقش دارد. لذا جزء دستمزد غیر مستقیم طبقه‌بندی می‌شود.

۷- گزینه «۴» با توجه به این که کالای در جریان ساخت پایان دوره بیشتر از مقدار واقعی ثبت شده است، می‌توان دریافت قسمتی از کالاهای ساخته شده به جای این که به حساب کالای ساخته شده منتقل شود در حساب کالای در جریان ساخت باقی مانده است. بنابراین حساب کالای ساخته شده کمتر از میزان واقعی نشان داده می‌شود. بهای تمام شده کالای ساخته شده که کمتر از میزان واقعی است باعث می‌شود که بهای تمام شده کالای فروش رفته نیز کمتر از میزان واقعی گزارش گردد که این امر باعث افزایش نادرست سود ناخالص و سود خالص می‌شود.

۸- گزینه «۴» دستمزد غیر مستقیم، دستمزدی است که جهت تولید محصول مورد نیاز است اما به صورت غیر مستقیم در تولید تأثیر می‌گذارد. این دستمزد شامل دستمزد سرپرستان و مهندسان، دستمزد تعمیرکاران ماشین‌آلات کارخانه و دستمزد اوقات تلف شده کارگران به علت دیررسیدن مواد می‌باشد اما دستمزد کارگران خط تولید به علت اینکه مستقیماً در تولید نقش دارد، جزء دستمزد مستقیم طبقه‌بندی می‌شود.

۹- گزینه «۱» عمده‌ترین مبناهای مورد استفاده جهت جذب سربار عبارتند از:

ساعات کار مستقیم

ساعات کار ماشین، تعداد تولید

درصد دستمزد مستقیم (هزینه دستمزد مستقیم)

درصد مواد مستقیم (هزینه مواد مستقیم)

درصد بهای اولیه (هزینه دستمزد مستقیم بعلاوه مواد مستقیم)

۱۰- گزینه «۲»

هزینه‌های ساخت = بهای کارخانه

$$100 \times 75\% = 75 \quad \text{سربار کارخانه}$$

سربار کارخانه + دستمزد مستقیم + مواد مستقیم = هزینه‌های ساخت

دستمزد مستقیم + مواد مستقیم = بهای اولیه

$$185 + 75 = 260 \quad \text{هزینه‌های ساخت}$$

۱۱- گزینه «۴» در مسئله فوق ابتدا باید بهای تمام شده مواد مصرف شده را از طریق فرمول گردش ورودی و خروجی انبار مواد اولیه به شرح زیر به دست آورد.

مواد آماده برای مصرف = (هزینه حمل به داخل + برگشت از خرید و تخفیفات - خرید مواد) + موجودی مواد اولیه ابتدای دوره \Rightarrow گردش ورودی

مواد مصرف شده = موجودی مواد اولیه پایان دوره - مواد آماده برای مصرف \Rightarrow گردش خروجی

$$110,000 = 4,000 + (110,000 - 10,000 + 6,000) \Rightarrow \text{گردش ورودی}$$

بهای تمام شده مواد مصرف شده $110,000 - 5,000 = 105,000 \Rightarrow$ گردش خروجی

$$105,000 \times 80\% = 84,000 \quad \text{مواد مستقیم مصرف شده}$$

$$105,000 \times 20\% = 21,000 \quad \text{مواد غیرمستقیم مصرف شده}$$

ثابت حسابداری:

کالای در جریان ساخت ۸۴,۰۰۰

کنترل سربار ساخت ۲۱,۰۰۰

کنترل مواد ۱۰۵,۰۰۰

۱۲- گزینه «۱» در زمان تسهیم یا تخصیص حقوق و دستمزد، حساب کالای در جریان ساخت از بابت دستمزد مستقیم و حساب کنترل سربار ساخت از بابت هزینه‌های غیرمستقیم حقوق و دستمزد بدهکار و حساب کنترل حقوق و دستمزد بستانکار می‌شود.

۱۳- گزینه «۲» مبلغ سربار واقعی در طی سال از نوسانات زیادی برخوردار است که عمده این نوسانات ارتباطی به تغییرات حجم فعالیت مؤسسه ندارد. بنابراین بهتر است از سربار جذب شده در محاسبه بهای تمام شده محصولات استفاده شود تا نرخ آن از ثبات برخوردار باشد.

$$700,000 \times 80\% = 560,000 \quad \text{سربار منظور شده برای محصول (سربار جذب شده)}$$

۱۴- گزینه «۴» معمولاً در پایان دوره اگر اضافه (کسر) جذب سربار ساخت از نظر ریالی، دارای ارزش کمی باشد حساب کنترل سربار ساخت با حساب قیمت تمام شده کالای فروش رفته بسته می‌شود.

۱۵- گزینه «۳» هزینه‌های تشکیل دهنده بهای تمام شده عبارتند از: مواد مستقیم مصرفی، دستمزد مستقیم و سربار کارخانه که در جهت تولید محصول وارد فرآیند تولید (خط تولید) می‌گردد که در حسابداری صنعتی فرآیند تولید را با حساب کالای در جریان ساخت نشان می‌دهند.

۱۶- گزینه «۱»

سربار ساخت + دستمزد مستقیم = هزینه تبدیل

سایر هزینه‌های کارخانه + دستمزد غیرمستقیم + مواد غیرمستقیم = سربار ساخت

$$100,000 + 200,000 + 300,000 = 600,000 \quad \text{سربار ساخت}$$

$$600,000 + 600,000 = 1,200,000 \quad \text{هزینه تبدیل}$$

۱۷- گزینه «۱» کلیه مواد لازم در کارگاه فوق در بدو امر وارد فرآیند تولید شده است و این موضوع باعث می‌شود که جهت تولید ۷۲۰ واحد کالای تکمیل شده و ۱۸۰ واحد کالای تکمیل نشده، مواد به طور کامل در ابتدای خط تولید وارد شود. این نکته باعث می‌شود که بتوان مبلغ مواد مستقیم مصرف شده را به صورت زیر محاسبه نمود:

واحدهایی که برای تولید آنها مواد وارد خط تولید شده است. $720 + 180 = 900$

مقدار مواد مصرف شده $900 \times 4 = 3,600$

نرخ هر کیلوگرم مواد خریداری شده $75,000 \div 5,000 = 15$

مبلغ مواد مستقیم مصرف شده $3,600 \times 15 = 54,000$

حال می‌توان از فرمول گردش ورودی و خروجی کالای در جریان ساخت، بهای تمام شده کالای ساخته شده را به دست آورد.

کالای در جریان ساخت طی دوره = هزینه‌های ساخت + کالای در جریان ساخت ابتدای دوره \Rightarrow گردش ورودی
 بهای تمام شده کالای ساخته شده = کالای در جریان ساخت پایان دوره - کالای در جریان ساخت طی دوره \Rightarrow گردش خروجی
 $194,000 = 54,000 + 90,000 + 50,000$
 بهای تمام شده کالای ساخته شده $124,000 = 194,000 - 70,000$ \Rightarrow گردش خروجی

۱۸- گزینه «۲» در بعضی از مؤسسات تولیدی در زمان جذب سربار ساخت به جای بستنکار نمودن حساب کنترل سربار ساخت، حساب سربار جذب شده را بستنکار می‌کنند و در پایان دوره مالی حساب سربار جذب شده با حساب کنترل سربار ساخت بسته می‌شود.

۱۹- گزینه «۳»

$$\text{نرخ جذب سربار} = \frac{\text{سربار پیش‌بینی شده}}{\text{ساعات کار مستقیم پیش‌بینی شده}} = \frac{100,000}{2,500} = 40$$

ساعات کار مستقیم واقعی \times نرخ جذب سربار = سربار جذب شده

$$42 \times 700 = 108,000 \quad \text{سربار جذب شده}$$

سربار واقعی ساخت - سربار جذب شده = اضافه (کسر) جذب سربار

$$108,000 - 110,000 = (2,000) \quad \text{کسر جذب سربار}$$

۲۰- گزینه «۱» برای محاسبه هزینه تبدیل می‌توان از فرمول گردش ورودی و خروجی کالای در جریان ساخت به شرح زیر استفاده کرد:

کالای در جریان ساخت طی دوره = (هزینه تبدیل + مواد مستقیم) + کالای در جریان ساخت ابتدای دوره \Rightarrow گردش ورودی
 بهای تمام شده کالای ساخته شده = کالای در جریان ساخت پایان دوره - کالای در جریان ساخت طی دوره \Rightarrow گردش خروجی
 $80 \times 700 = 56,000$ بهای تمام شده کالای ساخته شده

$$5,000 + (6,000 + X) = Y \quad \Rightarrow \text{گردش ورودی}$$

$$Y - 4,000 = 56,000 \Rightarrow Y = 60,000 \quad \Rightarrow \text{گردش خروجی}$$

$$5,000 + (6,000 + X) = 60,000 \Rightarrow X = 49,000 \quad \text{هزینه تبدیل}$$

۲۱- گزینه «۱» حساب کنترل سربار ساخت از بابت دستمزد غیرمستقیم و حق بیمه سهم کارفرما مربوط به دستمزد مستقیم و دستمزد غیرمستقیم بدهکار می‌شود.

$$800,000 + 200,000 = 1,000,000 \quad \text{جمع دستمزد مستقیم و غیرمستقیم}$$

$$1,000,000 \times 23\% = 230,000 \quad \text{حق بیمه سهم کارفرما}$$

$$200,000 + 230,000 = 430,000 \quad \text{هزینه‌های منظور شده به حساب کنترل سربار ساخت}$$

۲۲- گزینه «۴» با توجه به این که در سؤال کالای در جریان ساخت و کالای ساخته شده در ابتدا و پایان دوره وجود ندارد، جمع هزینه‌های ساخت برابر با بهای تمام شده کالای ساخته شده و فروش رفته می‌باشد.

$$150,000 \times 12\% = 18,000 \quad \text{سربار ساخت}$$

$$200,000 + 150,000 + 18,000 = 368,000 \quad \text{بهای تمام شده کالای ساخته شده}$$

$$200,000 + 150,000 = 350,000 \quad \text{بهای اولیه}$$

$$150,000 + 18,000 = 168,000 \quad \text{هزینه تبدیل}$$

$$368,000 \div 268,000 = 2 \quad \text{بهای تمام شده هر واحد محصول}$$

$$2 \times 10 = 20 \quad \text{بهای تمام شده ده واحد محصول}$$

۲۳- گزینه «۲» در این سؤال کالای در جریان ساخت پایان دوره وجود ندارد، بنابراین بهای تمام شده کالای در جریان ساخت طی دوره برابر با بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره است و با توجه به این که کالای ساخته شده در ابتدا و پایان دوره وجود ندارد، بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره برابر با بهای تمام شده کالای فروش رفته می‌باشد.

$$250,000 \times 12\% = 30,000 \quad \text{سربار ساخت}$$

$$100,000 + (200,000 + 250,000 + 300,000) = 850,000 \quad \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت}$$

بهای تمام شده کالای فروش رفته - فروش = سود ناویژه

$$850,000 \times 15\% = 127,500 \quad \text{سود ناویژه}$$

$$127,500 = X - 850,000 \Rightarrow X = 977,500 \quad \text{قیمت فروش محصولات}$$

۲۴- گزینه «۴» عوامل تشکیل دهنده هزینه‌های تولید عبارتند از مواد اولیه، دستمزد مستقیم و سربار کارخانه. بنابراین هیچکدام از گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ صحیح نمی‌باشد.

۲۵- گزینه «۴» بهای تمام شده کالای فروش رفته، هزینه حمل کالای فروش رفته و کمیسیون فروش رابطه علت و معلولی با درآمد فروش دارند اما هزینه برق مصرفی در رابطه با درآمد اتفاق می‌افتد اما رابطه علت و معلولی ندارد.

۲۶- گزینه «۱»

$$\begin{aligned} 500,000 + 250,000 &= 750,000 && \text{مبلغ دستمزد مستقیم و غیرمستقیم} \\ 750,000 \times 23\% &= 172,500 && \text{حق بیمه سهم کارفرما} \\ 250,000 + 172,500 &= 422,500 && \text{مبلغ منظور شده به حساب کنترل سربار ساخت} \end{aligned}$$

۲۷- گزینه «۴» این سؤال مربوط به مؤسسات بازرگانی می‌باشد.

کالای آماده برای فروش = (هزینه حمل کالا + برگشت از خرید و تخفیفات - خرید کالا) + موجودی کالای ابتدای دوره \Rightarrow گردش ورودی
بهای تمام شده کالای فروش رفته = موجودی کالای پایان دوره - کالای آماده برای فروش \Rightarrow گردش خروجی
کالای آماده برای فروش $= 1,780,000 = (1,500,000 - 120,000 + 300,000) + 100,000 \Rightarrow$ گردش ورودی
بهای تمام شده کالای فروش رفته $= 1,580,000 = 1,780,000 - 200,000 \Rightarrow$ گردش خروجی

۲۸- گزینه «۲» این سؤال با گردش ورودی و خروجی کالای در جریان ساخت و کالای ساخته شده به شرح زیر قابل حل می‌باشد:

$$\begin{aligned} 600,000 \times 50\% &= 300,000 && \text{سربار ساخت} \\ 500,000 + 600,000 &= 1,100,000 && \text{بهای اولیه} \\ \text{کالای در جریان ساخت طی دوره} &= 1,550,000 = (500,000 + 600,000 + 300,000) + 150,000 \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت} \\ \text{بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره} &= 1,350,000 = 1,550,000 - 200,000 \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای در جریان ساخت} \\ \text{بهای تمام شده کالای آماده برای فروش} &= 1,650,000 = 300,000 + 1,350,000 \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای ساخته شده} \\ \text{بهای تمام شده کالای فروش رفته} &= 1,400,000 = 1,650,000 - 250,000 \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای ساخته شده} \end{aligned}$$

۲۹- گزینه «۴» با توجه به عدم وجود کالای در جریان ساخت ابتدا و پایان دوره، جمع هزینه‌های ساخت برابر با بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره می‌باشد.

$$\begin{aligned} 2,000 \times 200 &= 400,000 && \text{دستمزد مستقیم} \\ 600,000 + 400,000 &= 1,000,000 && \text{بهای اولیه (جمع مواد مستقیم و دستمزد مستقیم)} \\ 400,000 + 800,000 &= 1,200,000 && \text{هزینه تبدیل} \\ 600,000 + 400,000 + 800,000 &= 1,800,000 && \text{بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره} \end{aligned}$$

۳۰- گزینه «۲» هزینه مالیات و حق بیمه سهم کارگر مربوط به حقوق کارگران، جزء کسورات حقوق کارگران و حق بیمه سهم کارفرما جزء هزینه‌های سربار ساخت می‌باشد.

۳۱- گزینه «۴» بهای اولیه، شامل مواد مستقیم و دستمزد مستقیم و هزینه تبدیل شامل دستمزد مستقیم و سربار ساخت می‌باشد، بنابراین هیچکدام از گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ صحیح نمی‌باشد.

۳۲- گزینه «۱» در تعیین نرخ جذب سربار آنچه نقش اساسی دارد محرک هزینه سربار است، بنابراین هزینه آب و برق مصرفی کارخانه نمی‌تواند محرک مناسبی جهت محاسبه نرخ جذب سربار باشد.

۳۳- گزینه «۴»

گزینه «۱» غلط است زیرا هزینه حقوق دوره مالی قبل را نمی‌توان به حساب هزینه حقوق دوره جاری منظور کرد.
گزینه «۲» غلط است زیرا مشخص نشده است که کالاها هنوز در جریان ساخت می‌باشند یا خیر. در صورتی که کالاها ساخته شده باشند، ولی به فروش نرسیده باشند، باید مبلغ اختلاف حساب به حساب کالای ساخته شده منظور شود و اگر کالاها ساخته شده و در همان سال قبل به فروش رفته باشند، باید اختلاف حساب به حساب سود و زیان انباشته منظور شود و یا حتی اگر کالاها ساخته شده و در دوره جاری به فروش رفته باشند باید حساب بهای تمام شده کالای فروش رفته از این بابت بدهکار شود.

گزینه «۳» غلط است، زیرا اشتباه در ثبت حسابداری سنوات قبل در دوره جاری به حساب سود و زیان انباشته دوره جاری منظور می‌شود.

۳۴- گزینه «۱»

۳۵- گزینه «۴» به نظر می‌رسد منظور تست این می‌باشد که مبلغ ۲۵,۰۰۰ ریال سربار کارخانه مربوط به موجودی در جریان ساخت اول دوره و ۵,۰۰۰ ریال در طی دوره سربار جذب شده است و مبلغ ۱۱,۰۰۰ ریال سربار کارخانه واقعی در پایان دوره می‌باشد. بنابراین سربار جذب شده مربوط به مقدار تولید عبارتست از:

$$۲۵,۰۰۰ + ۵,۰۰۰ = ۳۰,۰۰۰$$

بهای تمام شده یک واحد سربار ساخت = معادل آحاد تکمیل شده ÷ سربار جذب شده

$$۳۰,۰۰۰ \div ۶,۰۰۰ = ۵$$

بهای تمام شده هر واحد سربار ساخت

۳۶- گزینه «۴» در زمان درخواست مواد غیر مستقیم حساب کنترل سربار ساخت بدهکار و حساب کنترل مواد بستانکار می‌گردد.

۳۷- گزینه «۲» بهترین مبنای جذب مربوط به شرکتهایی است که تنها یک نوع محصول تولید می‌کنند.

۳۸- گزینه «۱» مواد غیر مستقیم موادی است که در تولید یک محصول بصورت غیر مستقیم تأثیر می‌گذارد. مانند چسب در تولید صندلی، میخ در تولید کفش، مواد پاک کننده ماشین‌آلات و ابزارآلات و غیره.

۳۹- گزینه «۳»

در زمان جذب سربار ثابت زیر انجام خواهد شد:

کالای در جریان ساخت ×××

کنترل سربار ساخت ×××

۴۰- گزینه «۴» در این سؤال مبلغ کالای در جریان ساخت طی دوره مشخص می‌باشد، بنابراین نیازی به فرمول گردش ورودی کالای در جریان ساخت نیست و می‌توان از طریق فرمول گردش خروجی کالای در جریان ساخت مبلغ بهای تمام شده کالای ساخته شده را به دست آورد.

بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره = کالای در جریان ساخت پایان دوره - کالای در جریان ساخت طی دوره ⇒ گردش خروجی کالای در جریان ساخت

$$۱,۱۲۰,۰۰۰ - ۱۵۰,۰۰۰ = ۹۷۰,۰۰۰ \quad \text{بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره}$$

۴۱- گزینه «۲» در بعضی از مسائل به جای مشخص نمودن مبلغ ابتدای دوره و پایان دوره از عبارت افزایش یا کاهش استفاده شده است. عبارت افزایش به این معنی است که مبلغ پایان دوره حساب مربوطه نسبت به مبلغ اول دوره به مبلغ تعیین شده بیشتر بوده است، بنابراین می‌توان مبلغ تعیین شده را به عنوان مانده پایان دوره تلقی نمود و مانده ابتدای دوره را صفر در نظر گرفت و به همین روال عبارت کاهش به این مفهوم است که مبلغ پایان دوره حساب مربوطه نسبت به مبلغ اول دوره به مبلغ تعیین شده کمتر بوده است، بنابراین می‌توان مبلغ تعیین شده را به عنوان مانده ابتدای دوره تلقی و مانده پایان دوره را صفر در نظر گرفت.

در سؤال فوق موجودی مواد خام پایان دوره مبلغ ۳۰,۰۰۰ ریال و ابتدای دوره عدد صفر می‌باشد و همچنین مبلغ کالای ساخته شده ابتدای دوره ۷۰,۰۰۰ ریال و مبلغ ابتدای دوره آن صفر می‌باشد.

$$۰ + ۸۶۰,۰۰۰ = ۸۶۰,۰۰۰ \quad \Rightarrow \text{گردش ورودی انبار مواد}$$

$$۸۶۰,۰۰۰ - ۳۰,۰۰۰ = ۸۳۰,۰۰۰ \quad \Rightarrow \text{گردش خروجی انبار مواد}$$

مواد مصرف شده

$$۰ + (۸۳۰,۰۰۰ + ۴۰۰,۰۰۰ + ۶۰۰,۰۰۰) = ۱,۸۳۰,۰۰۰ \quad \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت}$$

$$۱,۸۳۰,۰۰۰ - ۰ = ۱,۸۳۰,۰۰۰ \quad \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای در جریان ساخت}$$

$$۷۰,۰۰۰ + ۱,۸۳۰,۰۰۰ = ۱,۹۰۰,۰۰۰ \quad \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای ساخته شده}$$

$$۱,۹۰۰,۰۰۰ - ۰ = ۱,۹۰۰,۰۰۰ \quad \Rightarrow \text{بهای تمام شده کالای فروش رفته}$$

۴۲- گزینه «۲» با توجه به این که در این سؤال موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره مبلغ ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال از کالای در جریان ساخت ابتدای دوره کمتر است، می‌توان موجودی کالای در جریان ساخت ابتدای دوره را ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال در نظر گرفته و موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره را صفر فرض کرد.

$$۲۵,۰۰۰,۰۰۰ \times ۹۰\% = ۲۲,۵۰۰,۰۰۰ \quad \text{مواد مستقیم مصرف شده}$$

$$۲,۵۰۰,۰۰۰ + (۲۲,۵۰۰,۰۰۰ + ۴۰,۰۰۰,۰۰۰) = ۲۷,۰۰۰,۰۰۰ \quad \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت}$$

$$۲۷,۰۰۰,۰۰۰ - ۰ = ۲۷,۰۰۰,۰۰۰ \quad \Rightarrow \text{بهای تمام شده کالای ساخته شده}$$

$$۲۷,۰۰۰,۰۰۰ \div ۲,۵۰۰ = ۱۰,۸۰۰ \quad \Rightarrow \text{بهای تمام شده هر واحد کالای ساخته شده}$$

۴۳- گزینه «۲» برای محاسبه مبلغ اضافه یا کسر جذب سربار، باید ابتدا نرخ جذب سربار و سپس سربار جذب شده به شرح زیر محاسبه شود.

$$\text{نرخ جذب سربار ساخت} = \frac{\text{سربار برآوردی یا پیش‌بینی شده}}{\text{ساعات کار مستقیم برآوردی}} = \frac{۱۲,۰۰۰,۰۰۰}{۸,۰۰۰} = ۱,۵۰۰$$

نرخ جذب سربار ساخت \times ساعات کار مستقیم واقعی = سربار جذب شده

$$۱,۵۰۰ \times ۷,۵۰۰ = ۱۱,۲۵۰,۰۰۰ \quad \text{سربار جذب شده}$$

سربار واقعی ساخت - سربار جذب شده = اضافه (کسر) جذب سربار

$$۱۱,۲۵۰,۰۰۰ - ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ = (۷۵۰,۰۰۰) \quad \text{کسر جذب سربار}$$

۴۴- گزینه «۲»

$$۸۰۰,۰۰۰ \times ۷۵\% = ۶۰۰,۰۰۰ \quad \text{دستمزد مستقیم}$$

سربار ساخت + دستمزد مستقیم + مواد مستقیم = هزینه‌های ساخت

$$۲,۰۰۰,۰۰۰ = X + ۶۰۰,۰۰۰ + ۷۰۰,۰۰۰ \Rightarrow X = ۷۰۰,۰۰۰ \quad \text{مواد مستقیم}$$

$$۷۰۰,۰۰۰ + ۶۰۰,۰۰۰ = \boxed{۱,۳۰۰,۰۰۰} \quad \text{بهای اولیه}$$

$$۶۰۰,۰۰۰ + ۷۰۰,۰۰۰ = \boxed{۱,۳۰۰,۰۰۰} \quad \text{هزینه تبدیل}$$

$$X + ۲,۰۰۰,۰۰۰ = Y \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت}$$

$$Y - ۳۰۰,۰۰۰ = ۲,۱۰۰,۰۰۰ \Rightarrow Y = ۲,۴۰۰,۰۰۰ \quad \text{کالای در جریان ساخت طی دوره}$$

$$X + ۲,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۴۰۰,۰۰۰ \Rightarrow X = \boxed{۴۰۰,۰۰۰} \quad \text{موجودی کالای در جریان ساخت ابتدای دوره}$$

$$X + ۲,۱۰۰,۰۰۰ = Y \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای ساخته شده}$$

$$Y - ۲۰۰,۰۰۰ = ۲,۲۰۰,۰۰۰ \Rightarrow Y = ۲,۴۰۰,۰۰۰ \quad \text{کالای آماده برای فروش}$$

$$X + ۲,۱۰۰,۰۰۰ = ۲,۴۰۰,۰۰۰ \Rightarrow X = \boxed{۳۰۰,۰۰۰} \quad \text{موجودی کالای ساخته شده ابتدای دوره}$$

۴۵- گزینه «۱» مانده بدهکار حساب کنترل سربار ساخت بیانگر کسر جذب سربار و مانده بستانکار آن بیانگر اضافه جذب سربار است. در زمان بستن حساب کنترل سربار ساخت با حساب بهای تمام شده کالای فروش رفته اگر کسر جذب سربار وجود داشته باشد، حساب بهای تمام شده کالای فروش رفته بدهکار و افزایش می‌یابد و اگر اضافه جذب سربار وجود داشته باشد به بستانکار حساب بهای تمام شده کالای فروش رفته منظور می‌شود تا از مبلغ آن کسر شود.

$$۳۶,۰۰۰ \times ۶/۵ = ۲۳۴,۰۰۰ \quad \text{سربار جذب شده}$$

$$۲۳۴,۰۰۰ - ۲۲۱,۰۰۰ = ۱۳,۰۰۰ \quad \text{اضافه جذب سربار}$$

۴۶- گزینه «۳» در ثبت انتقال محصول به انبار، حساب کالای ساخته شده به بهای تمام شده واحدهای تکمیل شده بدهکار و حساب کالای در جریان ساخت بستانکار می‌شود.

$$۸,۳۰۰,۰۰۰ \quad \text{کالای ساخته شده}$$

$$۸,۳۰۰,۰۰۰ \quad \text{کالای در جریان ساخت}$$

۴۷- گزینه «۲» بهای اولیه حاصل جمع مواد مستقیم و دستمزد مستقیم و هزینه تبدیل حاصل جمع دستمزد مستقیم و سربار ساخت می‌باشد، بنابراین زمانی بهای اولیه با هزینه تبدیل برابر می‌شود که مواد مستقیم برابر است با سربار ساخت باشد.

$$\text{مواد مستقیم: } ۷۵\%X \quad \text{سربار ساخت: } ۷۵\%X \quad \text{دستمزد مستقیم: } X$$

سربار ساخت + دستمزد مستقیم + مواد مستقیم = هزینه‌های ساخت

$$۷۵\%X + X + ۷۵\%X = ۱,۶۰۰,۰۰۰ \Rightarrow X = ۶۴۰,۰۰۰ \quad \text{دستمزد مستقیم}$$

$$۶۴۰,۰۰۰ \times ۷۵\% = ۴۸۰,۰۰۰ \quad \text{سربار ساخت}$$

۴۸- گزینه «۳» در محاسبه مبلغ سربار برآوردی از محرک هزینه برآوردی استفاده می‌شود، در صورتی که در محاسبه سربار جذب شده از محرک هزینه واقعی استفاده می‌شود، بنابراین تفاوت دو سربار برآوردی و سربار جذب شده بیانگر اضافه یا کسر فعالیت می‌باشد.

$$۲۲۰,۰۰۰ - ۲۰۰,۰۰۰ = ۲۰,۰۰۰ \quad \text{مازاد سربار جذب شده به سربار برآوردی ناشی از اضافه فعالیت}$$

$$۲۰,۰۰۰ \div ۲۰۰,۰۰۰ = ۱۰\% \quad \text{درصد اضافه فعالیت}$$

۴۹- گزینه «۳» هزینه‌های منظور شده و قابل تخصیص به موجودی‌های کالای در جریان ساخت و کالای ساخته شده، هزینه‌های ساخت، هزینه‌های تولید و یا هزینه‌های محصول می‌باشند.

۵۰- گزینه «۴» کالای در جریان ساخت پایان دوره و کالای ساخته شده طی دوره دو خروجی حساب کالای در جریان ساخت می‌باشند، که اگر کالای در جریان ساخت پایان دوره در حساب‌ها ثبت نگردد منجر به افزایش کالای ساخته شده طی دوره می‌شود.

۵۱- گزینه «۲»

حقوق و دستمزد غیرمستقیم	$10,000,000 \times 4\% = 4,000,000$
حق بیمه سهم کارفرما	$10,000,000 \times 23\% = 2,300,000$
مبلغ قابل انتقال به حساب سربرار ساخت	$4,000,000 + 2,300,000 = 6,300,000$
کالای در جریان ساخت	۶,۰۰۰,۰۰۰
کنترل سربرار ساخت	۶,۳۰۰,۰۰۰
کنترل حقوق و دستمزد	۱۲,۳۰۰,۰۰۰

۵۲- گزینه «۱» در زمان جذب هزینه سربرار ساخت حساب کالای در جریان ساخت بدهکار و حساب کنترل سربرار کارخانه بستانکار می‌شود.

۵۳- گزینه «۱» برای محاسبه بهای تمام شده مواد مستقیم خریداری شده می‌توان از فرمول گردش ورودی و خروجی انبار مواد اولیه استفاده کرد.

$$0 + X = X \Rightarrow \text{گردش ورودی انبار مواد}$$

بهای تمام شده مواد خریداری شده $X = 175,000 \Rightarrow X - 25,000 = 150,000 \Rightarrow$ گردش خروجی انبار مواد

در این سؤال به دلیل اینکه موجودی مواد پایان تیر ماه ۲۵,۰۰۰ ریال بیشتر از موجودی مواد اول تیر ماه بوده است، موجودی ابتدای دوره را صفر و موجودی پایان دوره را مبلغ ۲۵,۰۰۰ ریال در نظر می‌گیریم.

۵۴- گزینه «۲» هزینه آب و برق مصرفی جزء هزینه‌های نیمه متغیر یا مختلط می‌باشد، زیرا دارای یک جزء ثابت به عنوان آبونمان و یک جزء متغیر که با میزان مصرف تغییر می‌کند می‌باشد. هزینه برق کارخانه به طور کل (هم جزء ثابت و هم جزء متغیر آن) جزء هزینه‌های تولید تلقی می‌شود.

۵۵- گزینه «۴» بهای اولیه حاصل جمع مواد مستقیم و دستمزد مستقیم و هزینه تبدیل حاصل جمع دستمزد مستقیم و سربرار ساخت است. بنابراین در بهای اولیه و هزینه تبدیل، دستمزد مستقیم مشترک می‌باشد. اگر دستمزد مستقیم را از بهای اولیه و هزینه تبدیل حذف نماییم متوجه می‌شویم که در برابری بهای اولیه با هزینه تبدیل باید مواد مستقیم برابر با سربرار ساخت باشد.

۵۶- گزینه «۴»

بهای تمام شده کالای فروش رفته $2,000,000 - 250,000 = 1,750,000$
 کالای آماده برای فروش از دو جزء بهای تمام شده کالای فروش رفته و موجودی کالای ساخته شده پایان دوره تشکیل شده است، بنابراین زمانی که 80% کالای آماده برای فروش به فروش رسیده باشد، 20% باقی مانده به عنوان موجودی کالای ساخته شده پایان دوره تلقی می‌شود.
 $X \times 80\% = 1,750,000 \Rightarrow X = 2,187,500$ کالای آماده برای فروش
 موجودی کالای ساخته شده پایان دوره $2,187,500 \times 20\% = 437,500$

۵۷- گزینه «۱» برای محاسبه نرخ جذب سربرار ابتدا باید مبلغ هزینه دستمزد مستقیم استاندارد (برآوردی) را به دست آورده و سپس اقدام به محاسبه سربرار جذب شده نموده و با مقایسه آن با سربرار واقعی، مبلغ اضافه (کسر) جذب سربرار را به دست آورد.

هزینه دستمزد مستقیم استاندارد $50,000 \times 6 = 300,000$
 نرخ جذب سربرار به ازای هر ریال از دستمزد مستقیم $\frac{600,000}{300,000} = 2$ نرخ جذب سربرار
 سربرار جذب شده $325,000 \times 2 = 650,000$
 اضافه جذب سربرار $650,000 - 300,000 = 350,000$

۵۸- گزینه «۳» در این سؤال ابتدا باید مواد مصرف شده را محاسبه نموده و چون کالای در جریان ساخت و کالای ساخته شده در ابتدا و پایان دوره وجود ندارد، هزینه‌های تولید برابر با بهای تمام شده کالای فروش رفته می‌باشد.

موجودی جنسی پایان دوره - مواد خریداری شده + موجودی جنسی اول دوره = بهای تمام شده مواد مصرف شده

بهای تمام شده مواد مصرف شده $500,000 + 800,000 - 600,000 = 700,000$

سربرار کارخانه + دستمزد مستقیم + مواد مستقیم = بهای تمام شده کالای فروش رفته

سربرار کارخانه + دستمزد مستقیم $2,700,000 = 700,000 +$

$2,000,000 =$ سربرار کارخانه + دستمزد مستقیم

۵۹- گزینه «۲» با توجه به این که مانده‌های پایان دوره حساب کالای در جریان ساخت، کالای ساخته شده و بهای تمام شده کالای فروش رفته بیان شده است، باید از روش تسهیم به نسبت استفاده کرد.

$$200,000 + 300,000 + 5,500,000 = 6,000,000 \quad \text{جمع نسبت‌ها}$$

$$\frac{60,000}{6,000,000} \times \begin{cases} 200,000 = 2,000 & \text{سهم کالای در جریان ساخت} \\ 300,000 = 3,000 & \text{سهم کالای ساخته شده} \\ 5,500,000 = 55,000 & \end{cases}$$

کسر جذب سربار بیانگر این موضوع است که حساب کنترل سربار ساخت مانده بدهکار دارد، لذا در زمان بستن حساب فوق حساب کالای در جریان ساخت، کالای ساخته شده و بهای تمام شده کالای فروش به مبلغ ۲,۰۰۰ ریال، ۳,۰۰۰ ریال و ۵۵,۰۰۰ ریال بدهکار و حساب کنترل سربار ساخت نیز به مبلغ ۶۰,۰۰۰ ریال بستانکار می‌شود.

$$200,000 + 2,000 = 202,000 \quad \text{مبلغ کالای در جریان ساخت تعدیل شده}$$

$$300,000 + 3,000 = 303,000 \quad \text{مبلغ کالای ساخته شده تعدیل شده}$$

$$5,500,000 + 55,000 = 5,555,000 \quad \text{مبلغ بهای تمام شده کالای فروش رفته تعدیل شده}$$

۶۰- گزینه «۱» هزینه‌های تولید حاصل بهای اولیه (مواد مستقیم و دستمزد مستقیم) و سربار کارخانه می‌باشد.

۶۱- گزینه «۳» برای حل این سؤال می‌توان از فرمول گردش ورودی و خروجی حساب کالای در جریان ساخت استفاده کرد.

$$2,690,000 = 540,000 + (1,250,000 + 600,000 + 300,000) \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت}$$

$$2,690,000 - 370,000 = 2,320,000 \quad \text{بهای تمام شده کالای ساخته شده} \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای در جریان ساخت}$$

۶۲- گزینه «۱» در این سؤال ۵۰ کارگر روزی ۸ ساعت مشغول به کار می‌باشند که در مجموع ۴۰۰ ساعت در طی یک روز کار انجام می‌شود. ۲۵۰ روز کاری مجموع ساعات انجام شده سالانه را به ۱۰۰,۰۰۰ ساعت می‌رساند. حال می‌توان از تقسیم سربار برآوردی و ساعات کار مستقیم نرخ جذب سربار ساخت را به دست آورد.

$$12,400,000 \div 100,000 = 124 \quad \text{نرخ جذب سربار به ازای هر ساعت کار مستقیم}$$

۶۳- گزینه «۳»

$$110,000 \times 124 = 13,640,000 \quad \text{سربار جذب شده}$$

$$\text{سربار واقعی} - \text{سربار جذب شده} = \text{اضافه (کسر) جذب سربار}$$

$$13,460,000 - 12,800,000 = 840,000 \quad \text{اضافه جذب سربار}$$

۶۴- گزینه «۲» کسورات حقوق و دستمزد اقلامی هستند که از حقوق کارگر کسر شده و جزء هزینه‌های کارفرما محسوب نمی‌شوند. حق بیمه اجتماعی سهم کارگر، بدهی کارگران به شرکت بابت وام، مساعد و پیش پرداخت حقوق جزء کسورات حقوق و دستمزد می‌باشد اما حق بیمه اجتماعی سهم کارفرما جزء هزینه‌های کارفرما است.

$$45,000 + 35,000 = 80,000 \quad \text{بهای اولیه} \Rightarrow \text{دستمزد مستقیم} + \text{مواد مستقیم} = \text{بهای اولیه}$$

$$105,000 - (45,000 + 35,000) = 25,000 \quad \text{سربار ساخت}$$

$$35,000 + 25,000 = 60,000 \quad \text{هزینه‌های تبدیل} \Rightarrow \text{سربار ساخت} + \text{دستمزد مستقیم} = \text{هزینه‌های تبدیل}$$

$$\text{هزینه‌های ساخت} + \text{کالای در جریان ساخت اول دوره} = \text{کالای در جریان ساخت طی دوره}$$

$$120,000 = X + 105,000 \Rightarrow X = 15,000 \quad \text{کالای در جریان ساخت اول دوره}$$

$$\text{کالای در جریان ساخت پایان دوره} - \text{کالای در جریان ساخت طی دوره} = \text{بهای تمام شده کالای ساخته شده}$$

$$120,000 - 5,000 = 115,000 \quad \text{بهای تمام شده کالای ساخته شده}$$

۶۶- گزینه «۳» از بابت تخصیص حقوق و دستمزد حساب کنترل حقوق و دستمزد بستانکار می‌شود.

ثبت حسابداری:

xxx	کالای در جریان ساخت
xxx	کنترل سربار ساخت
xxx	هزینه‌های اداری و فروش
xxx	کنترل حقوق و دستمزد

۶۷- گزینه «۴» حسابداری بهای تمام شده و یا حسابداری صنعتی یکی از شاخه‌های اصلی حسابداری مدیریت است.

۶۸- گزینه «۱» برای محاسبه هزینه‌های ساخت می‌توان از دو فرمول زیر استفاده کرد:

۱- هزینه‌های ساخت شامل بهای اولیه (مواد و دستمزد مستقیم) و سربار ساخت است.

۲- هزینه‌های ساخت شامل مواد مستقیم و هزینه‌های تبدیل (دستمزد مستقیم و سربار ساخت) است.

بنابراین گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ معادل یکدیگر می‌باشند.

۶۹- گزینه «۴» هزینه حقوق مدیران کارخانه معمولاً با تغییرات حجم فعالیت موسسه تغییر نمی‌کند و این موضوع نشان دهنده این است که هزینه حقوق

مدیران کارخانه ثابت است. همچنین هزینه حقوق مدیران کارخانه قابلیت ردیابی و رهگیری به موضوع هزینه (محصول) را ندارد بنابراین جزء هزینه‌های

غیر مستقیم طبقه‌بندی می‌شود.

۷۰- گزینه «۲» بهای اولیه حاصل جمع مواد مستقیم و دستمزد مستقیم می‌باشد.

۷۱- گزینه «۱» هزینه تبدیل حاصل جمع دستمزد مستقیم و سربار ساخت است.

۷۲- گزینه «۴» برای حل سؤال فوق باید از فرمول گردش ورودی و خروجی موجودی مواد، مبلغ مواد مصرف شده را بدست آورد و سپس از طریق فرمول

گردش ورودی و خروجی کالای در جریان ساخت، بهای تمام شده کالای ساخته شده را محاسبه نموده و نهایتاً با استفاده از فرمول گردش ورودی و

خروجی کالای ساخته شده، اقدام به محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته کرد.

$$\text{گردش ورودی موجودی مواد} \Rightarrow 4 + 100 = 104$$

$$\text{گردش خروجی موجودی مواد} \Rightarrow 104 - 7 = 97$$

مواد مستقیم مصرف شده

$$75 \times \frac{2}{3} = 50$$

سربار ساخت

$$\text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت} \Rightarrow 6 + (97 + 75 + 50) = 228$$

$$\text{بهای تمام شده کالای ساخته شده طی دوره} \Rightarrow 228 - 4 = 224$$

$$\text{گردش ورودی کالای ساخته شده} \Rightarrow 5 + 224 = 229$$

$$\text{بهای تمام شده کالای فروش رفته طی دوره} \Rightarrow 229 - 8 = 221$$

۷۳- گزینه «۴» کسر جذب سربار زمانی ایجاد می‌شود که مبلغ سربار واقعی بیشتر از سربار جذب شده باشد و یا این که نرخ جذب سربار کمتر از نرخ

سربار واقعی باشد.

۷۴- گزینه «۱» حقوق سرپرست خط مونتاژ در هر کارخانه‌ای جزء هزینه‌های غیر مستقیم حقوقی بوده و به حساب سربار ساخت منظور می‌شود. هزینه

سربار ساخت نیز جزء هزینه‌های تبدیل می‌باشد.

۷۵- گزینه «۱» ثبت‌های حسابداری مربوط به حقوق و دستمزد شامل مرحله تهیه لیست حقوق، تخصیص حقوق و پرداخت آن می‌باشد.

۷۶- گزینه «۱» در بهای تبدیل، بهای عوامل ساخت و بهای اولیه، دستمزد مستقیم وجود دارد. لذا در صورت وجود دستمزد مستقیم و عدم وجود مواد

مستقیم و سربار کارخانه بهای تبدیل، بهای عوامل ساخت و بهای اولیه برابر می‌شود.

۷۷- گزینه «۲» این سؤال مربوط به موسسات بازرگانی است. لازم به توضیح است که هزینه حمل به خارج جزء هزینه‌های توزیع و فروش می‌باشد. به این

سؤال را می‌توان از طریق فرمول گردش حساب موجودی کالا پاسخ داد.

$$\text{گردش ورودی موجودی کالا} \Rightarrow 170,000 + (450,000 + 50,000) = 670,000$$

$$\text{بهای تمام شده کالای فروش رفته} \Rightarrow 670,000 - 210,000 = 460,000$$

۷۸- گزینه «۱» برای محاسبه بهای اولیه ابتدا باید از طریق فرمول گردش موجودی مواد، مبلغ مواد مستقیم را بدست آورد و سپس با دستمزد مستقیم جمع نمود.

$$\Rightarrow 67,000 + (163,000 - 2,000 + 4,000) = 232,000$$

مواد مستقیم مصرف شده $\Rightarrow 232,000 - 62,000 = 170,000$

بهای اولیه $170,000 + 200,000 = 370,000$

۷۹- گزینه «۴»

$$200,000 \times 7\% = 14,000$$

سربار جذب شده

$$370,000 + 14,000 = 510,000$$

جمع هزینه‌های ساخت

۸۰- گزینه «۴» برای محاسبه کالای انتقالی به موجودی کالای ساخته شده از فرمول گردش کالای در جریان ساخت استفاده می‌شود.

$$\Rightarrow 145,000 + 510,000 = 655,000$$

بهای تمام شده کالای ساخته شده $\Rightarrow 655,000 - 171,000 = 484,000$

۸۱- گزینه «۳» اختلاف مبلغ سربار جذب شده با سربار واقعی بیانگر مانده حساب کنترل سربار ساخت می‌باشد.

مانده بدهکار کنترل سربار بیانگر کسر جذب و مانده بستانکار آن اضافه جذب سربار را نشان می‌دهد.

اضافه (کسر) جذب سربار = سربار واقعی - سربار جذب شده

$$140,000 - 132,000 = 8,000$$

اضافه جذب سربار - بستانکار

۸۲- گزینه «۳» هزینه‌های محصول آن بخشی از هزینه‌های تولید محصول است که به طور مستقیم قابل شناسایی باشد. بنابراین هزینه‌های محصول هزینه‌های اقلام تولید قابل شناسایی توسط محصول همچون مواد مستقیم، دستمزد مستقیم و سربار کارخانه می‌باشد و سربار کارخانه نیز دارای هر دو جزء ثابت و متغیر می‌باشد. هزینه‌های محصول تا زمان فروش محصولات ذخیره شده و در زمان فروش به هزینه تبدیل می‌گردند. بنابراین گزینه «۳» صحیح است.

۸۳- گزینه «۲» مواد مستقیم و دستمزد مستقیم مصرف شده جهت تولید یک محصول خاص به راحتی قابل شناسایی در فرایند تولید می‌باشد اما سربار ساخت قابل ردیابی به محصول خاصی نیست بلکه باید آن را بین کلیه محصولات تولید شده تسهیم (سرشکن) نمود. در نتیجه مقدار هزینه قابل ردیابی به یک محصول خاص در این فرایند تولید برابر با ۱۹۰,۰۰۰ ریال $(100,000 + 90,000)$ می‌باشد یعنی گزینه «۲» صحیح است.

۸۴- گزینه «۲» مواد غیر مستقیم جزء هزینه‌های ساخت و یک نوع هزینه تبدیل می‌باشد. مواد غیر مستقیم آن بخش از هزینه‌های ساخت را شامل می‌شود که به طور مستقیم قابل شناسایی توسط یک محصول خاص نیست و بنابراین بعنوان بخشی از سربار ساخت تلقی می‌شود. هزینه تبدیل نیز شامل دستمزد مستقیم و سربار ساخت می‌باشد. اما شامل مواد مستقیم نمی‌شود (چرا که مواد مستقیم تبدیل شده‌اند) همچنین بهای اولیه از مواد مستقیم و دستمزد مستقیم تشکیل یافته است. در نتیجه گزینه «۲» صحیح است.

۸۵- گزینه «۱» اضافه (کسر) جذب سربار مابه‌التفاوت سربار جذب شده و سربار واقعی می‌باشد که سربار جذب شده به حساب کالای در جریان ساخت منتقل می‌شود و در پایان دوره مالی با سربار واقعی مقایسه و مابه‌التفاوت به عنوان اضافه (کسر) جذب سربار باید بین سه حساب کالای در جریان ساخت، کالای ساخته شده و بهای تمام شده کالای فروش رفته تسهیم شود. بنابراین اضافه (کسر) جذب سربار تأثیری بر موجودی مواد ندارد.

۸۶- گزینه «۳»

سربار ساخت + دستمزد مستقیم = دستمزد مستقیم + مواد مستقیم \Rightarrow بهای تبدیل = بهای اولیه

سربار ساخت = مواد مستقیم

۸۷- گزینه «۳» جمع طرف بدهکار حساب کالای در جریان ساخت برابر با کل هزینه‌های تولید می‌باشد، محصولات شامل دو دسته تکمیل شده و در جریان ساخت می‌باشند. بنابراین پس از این که این حساب بابت انتقال بهای تمام شده کالای تکمیل شده به موجودی کالای ساخته شده بستانکار شد، مانده بدهکار حساب برابر کالای در جریان ساخت پایان دوره خواهد بود یعنی گزینه «۳» صحیح است.

۸۸- گزینه «۲» هزینه دستمزد ۴۵,۰۰۰ ریال می‌باشد که ۴۰,۰۰۰ ریال به حساب کالای در جریان ساخت منظور شده است بنابراین مبلغ ۵,۰۰۰ ریال باقی مانده، دستمزد غیر مستقیم می‌باشد و باید به حساب کنترل سربار ساخت منظور شود.

مبلغ منظور شده به حساب کنترل سربار ساخت $5,000 + 5,000 + 20,000 = 30,000$

۸۹- گزینه «۴» نرخ جذب سربار سالانه، نوسانات فصلی هزینه سربار و سطوح تولید را هموار می‌نماید.

هرگاه سربار به محض وقوع جذب محصولات یا خدمات شود، نرخ جذب سربار برای هرواحد اغلب به مقدار بسیار زیادی از یک هفته به هفته دیگر یا از یک ماه به ماه دیگر متفاوت خواهد بود. بنابراین هدف از نرخ جذب سربار سالانه رسیدن به یک سربار ثابت در طول سال می‌باشد پس گزینه «۴» صحیح است.

۹۰- گزینه «۴» در سیستم‌های سنتی سربار معمولاً بر مبنای عاملی همچون ساعات کار مستقیم، هزینه دستمزد مستقیم یا ساعات کار ماشین جذب محصولات می‌شود. هر چند مبنای تسهیم یک معیار غیر مستقیم می‌باشد اما این عامل باید همبستگی زیادی با وقوع هزینه سربار داشته باشد. ارزش فروش محصولات نمی‌تواند بعنوان عامل متغیر نشان‌دهنده تغییرات هزینه سربار باشد. (وقوع هزینه سربار ارتباطی با ارزش فروش محصولات ندارد.) پس گزینه «۴» صحیح است.

۹۱- گزینه «۳» تسهیم هزینه‌های سربار بر مبنای تعداد واحد تولید شده معمول نمی‌باشد. همواره باید یک ارتباط موجه (ارتباط علت و معلولی) مابین عامل هزینه‌زا و وقوع هزینه‌های سربار وجود داشته باشد. در حالیکه ممکن است هزینه‌های سربار هیچ ارتباطی با سطوح تولید نداشته باشند با این وجود اگر شرکتی تنها تولید کننده یک نوع محصول باشد این مبنای قابل قبول تر است. چرا که کلیه هزینه‌ها به یک محصول اختصاص داده می‌شوند یعنی گزینه «۳» صحیح است.

۹۲- گزینه «۴» مطابق با سیستم هزینه‌یابی نرمال، سربار با استفاده از یک نرخ از پیش تعیین شده به کلیه سفارشات در جریان تولید طی دوره جذب خواهد شد. از آنجا که سفارشات شامل کالاهای فروخته شده، کالاهای ساخته شده و کالاهای در جریان ساخت می‌باشند، هر سه نوع کالای فوق سربار جذب کرده‌اند. اضافه یا کسر جذب سربار نیز به نسبت مانده این حسابها، به آن‌ها تسهیم خواهد شد. که این نسبت ممکن است بر مبنای مانده سربار هر یک، بخش بر سربار کل (که ترجیحاً سربار پیش‌بینی شده است) و یا مانده بهای تمام شده هر یک بر جمع هزینه‌ها محاسبه شود. در نتیجه ثبت لازم برای بستن حساب کنترل سربار ساخت بابت اضافه جذب سربار، بستنکار کردن هر سه حساب مذکور می‌باشد. پس گزینه «۴» صحیح است.

۹۳- گزینه «۲»

$$\begin{aligned} \text{نرخ جذب سربار به ازای هر ریال دستمزد مستقیم} &= \frac{500,000}{200,000} = 2.5 \\ \text{سربار جذب شده} &= 210,000 \times 2.5 = 525,000 \\ \text{اضافه جذب سربار} &= 525,000 - 515,000 = 10,000 \end{aligned}$$

۹۴- گزینه «۳» در سؤال فوق مبلغ کسر جذب سربار باید بر اساس روش تسهیم به نسبت بین حساب‌های موجودی کالای در جریان ساخت، کالای ساخته شده و بهای تمام شده کالای فروش رفته تسهیم شود.

$$\begin{aligned} \text{جمع نسبت‌ها} &= 720,000 + 54,000 + 90,000 = 864,000 \\ \text{سهم بهای تمام شده کالای فروش رفته از کسر جذب سربار} &= 45,000 \times \frac{720,000}{864,000} = 37,500 \end{aligned}$$

بهای تمام شده کالای فروش رفته واقعی بعد از تعدیل لازم به توضیح است که کسر جذب سربار به این مفهوم است که سربار جذب شده کمتر از میزان سربار واقعی جذب محصولات شده است بنابراین باید مبلغ کسر جذب به موجودی‌ها و بهای تمام شده کالای فروش رفته اضافه شود.

۹۵- گزینه «۳» در این سؤال برای محاسبه نرخ جذب سربار از اطلاعات واقعی سال ۸۱ استفاده می‌شود، بنابراین ابتدا باید ساعات کار واقعی سال ۸۱ را بدست آورد. برای بدست آوردن ساعات کار واقعی سال ۸۱ ابتدا باید نرخ جذب سربار سال ۸۱ محاسبه شود و از تقسیم سربار جذب شده بر نرخ جذب سربار، ساعات کار واقعی سال ۸۱ را بدست آورد.

$$\begin{aligned} \text{نرخ جذب سربار در سال ۸۱} &= \frac{74,800}{44,000} = 1.7 \\ \text{ساعات کار واقعی سال ۸۱} &= \text{نرخ جذب سربار سال ۸۱} \times \text{ساعات کار واقعی سال ۸۱} = 76,500 \\ &\Rightarrow 76,500 = x \times 1.7 \Rightarrow x = 45,000 \\ \text{نرخ جذب سربار در سال ۸۲} &= \frac{78,300}{45,000} \end{aligned}$$

۹۶- گزینه «۳»

X دستمزد مستقیم

Y سربار ساخت

$$y = \%20x$$

$$x + \%20x = 1,800,000 \Rightarrow x = 1,500,000 \quad \text{دستمزد مستقیم}$$

$$1,500,000 - 600,000 = 900,000 \quad \text{مواد مستقیم}$$

۹۷- گزینه «۱» این سؤال از طریق فرمول گردش کالای در جریان ساخت قابل حل می‌باشد.

$$123,000 = 14,000 + (72,000 + 37,000) \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت}$$

$$123,000 - 18,000 = 105,000 \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای در جریان ساخت}$$

۹۸- گزینه «۲» این سؤال از طریق فرمول گردش کالای در جریان ساخت قابل حل می‌باشد، با این فرض که موجودی کالای در جریان ساخت ابتدای دوره صفر و موجودی کالای در جریان ساخت پایان دوره ۱۱,۵۰۰ در نظر گرفته می‌شود.

$$98,000 = 0 + (12,000 + 63,000 + 21,000) \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت}$$

$$98,000 - 11,500 = 86,500 \quad \text{بهای تمام شده کالای ساخته شده}$$

۹۹- گزینه «۲» کاهش در حساب کالای ساخته شده به این مفهوم است که موجودی پایان دوره باید ۹,۰۰۰ ریال کمتر از موجودی اول دوره باشد، بنابراین می‌توان موجودی کالای ساخته شده ابتدای دوره را ۹,۰۰۰ ریال فرض نموده و موجودی کالای ساخته شده پایان دوره را صفر تلقی کرد.

$$9,000 + x = y \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای ساخته شده}$$

$$y - 0 = 105,000 \Rightarrow y = 105,000 \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای ساخته شده}$$

$$9,000 + x = 105,000 \Rightarrow x = 96,000 \quad \text{بهای تمام شده کالای ساخته شده}$$

۱۰۰- گزینه «۳» کسر جذب زمانی ایجاد می‌شود که مبلغ سربار واقعی بیشتر از سربار جذب شده باشد و یا اینکه نرخ جذب سربار کمتر از نرخ واقعی سربار باشد.

۱۰۱- گزینه «۲» اضافه (کسر) جذب سربار = سربار واقعی - سربار جذب شده

$$120,000 - 124,000 = (4,000) \quad \text{کسر جذب سربار}$$

۱۰۲- گزینه «۲» ساعات کار مستقیم برآوردی

$$75,000 \div 5 = 15,000$$

$$\text{سربار ساخت برآوردی} = \frac{x}{15,000} \Rightarrow 4 = \frac{x}{15,000} \Rightarrow x = 60,000 \quad \text{سربار پیش‌بینی شده}$$

۱۰۳- گزینه «۴» این سؤال از طریق فرمول گردش کالای ساخته شده قابل حل می‌باشد.

$$x + 220,000 = y \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای ساخته شده}$$

$$y - 180,000 = 250,000 \Rightarrow y = 430,000 \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای ساخته شده}$$

$$x + 220,000 = 430,000 \Rightarrow x = 210,000 \quad \text{موجودی کالای ساخته شده ابتدای دوره}$$

۱۰۴- گزینه «۱» هزینه‌های تولید به حساب کالای در جریان ساخت منظور می‌شوند.

۱۰۵- گزینه «۲»
$$\text{نرخ جذب سربار} = \frac{\text{سربار پیش‌بینی شده}}{\text{محرك هزینه پیش‌بینی شده}}$$

۱۰۶- گزینه «۴» این ثبت نشان می‌دهد که مؤسسه کسر جذب سربار ساخت داشته، زیرا کسر جذب سربار بیانگر مانده بدهکار حساب کنترل سربار ساخت می‌باشد که در زمان بستن حساب کنترل سربار ساخت بستانکار شده است. کسر جذب سربار زمانی ایجاد می‌شود که سربار واقعی بیشتر از سربار جذب شده باشد.

۱۰۷- گزینه «۲» اضافه یا کسر جذب سربار معمولاً با استفاده از روش تسهیم به نسبت بین موجودی کالای در جریان ساخت، کالای ساخته شده و بهای تمام شده کالای فروش رفته سرشکن می‌شود.

۱۰۸- گزینه «۲» برای محاسبه نرخ جذب سربار احتیاج به سربار برآوردی است که قبل از دوره مالی می‌بایست محاسبه گردد و طی دوره از آن در محاسبه سربار جذب شده استفاده می‌شود.

۱۰۹- گزینه «۲» برای محاسبه بهای اولیه ابتدا باید از طریق فرمول گردش موجودی مواد، مبلغ مواد مستقیم را بدست آورد.

$$2 + 50 = 52 \Rightarrow \text{گردش ورودی موجودی مواد}$$

$$52 - 4 = 48 \Rightarrow \text{گردش خروجی موجودی مواد}$$

$$48 + 30 = 78$$

مواد مستقیم

بهای اولیه

۱۱۰- گزینه «۳»

$$30 \times \frac{2}{3} = 20$$

سربار ساخت

$$48 + 30 + 20 = 98$$

هزینه‌های تولید

۱۱۱- گزینه «۱» برای محاسبه بهای تمام شده کالای ساخته شده از فرمول گردش کالای در جریان ساخت استفاده می‌شود.

$$2 + 98 = 100 \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت}$$

$$100 - 3 = 97 \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای در جریان ساخت}$$

بهای تمام شده کالای ساخته شده

۱۱۲- گزینه «۳» برای محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته از فرمول گردش کالای ساخته شده استفاده می‌شود.

$$4 + 97 = 101 \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای ساخته شده}$$

$$101 - 2 = 99 \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای ساخته شده}$$

بهای تمام شده کالای فروش رفته

۱۱۳- گزینه «۱» در ابتدای دوره مالی، موسسه نرخ جذب سربار را با استفاده از دو عامل برآوردی (سربار پیش‌بینی شده و محرک هزینه پیش‌بینی شده) تعیین می‌کند. سربار جذب شده نیز حاصل ضرب یک عامل واقعی (محرک هزینه در دوره جاری) در یک عامل برآوردی (نرخ جذب سربار) است.

۱۱۴- گزینه «۱» حق بیمه سهم کارفرمای دستمزد مستقیم و غیر مستقیم جزء هزینه‌های سربار ساخت است. بنابراین از این بابت کالای در جریان ساخت بدون تاثیر است.

$$10 \times (\%50 + \%30) = 8$$

حقوق و دستمزد ناخالص کارخانه

$$8 \times \%23 = 1/84$$

حق بیمه سهم کارفرما - کنترل سربار ساخت

۱۱۵- گزینه «۳» با توجه به عبارت افزایش، موجودی کالای در جریان ساخت ابتدای دوره صفر و پایان دوره ۴۰,۰۰۰ ریال در نظر گرفته می‌شود.

x دستمزد

y سربار ساخت

$$y = \%100x \Rightarrow x + \%100x = 400,000 \Rightarrow x = 200,000$$

دستمزد مستقیم

$$y = 200,000 \times \%100 \Rightarrow y = 200,000$$

سربار ساخت

$$400,000 - 200,000 = 200,000$$

مواد مستقیم

$$0 + (200,000 + 200,000 + 200,000) = 600,000 \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت}$$

$$600,000 - 40,000 = 560,000 \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای در جریان ساخت}$$

۱۱۶- گزینه «۳» بهای اولیه حاصل جمع مواد مستقیم و دستمزد مستقیم است، بنابراین در صورت برابری بهای اولیه با بهای ساخت می‌توان نتیجه گرفت که سربار ساخت وجود نداشته است.

۱۱۷- گزینه «۴»

$$0 + 86,000 = 86,000 \Rightarrow \text{گردش ورودی موجودی مواد}$$

$$86,000 - 3,000 = 83,000 \Rightarrow \text{گردش خروجی موجودی مواد}$$

مواد مستقیم

$$0 + (83,000 + 40,000 + 60,000) = 183,000 \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت}$$

$$183,000 - 0 = 183,000 \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای در جریان ساخت}$$

بهای تمام شده کالای ساخته شده

$$7,000 + 183,000 = 190,000 \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای ساخته شده}$$

$$190,000 - 0 = 190,000 \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای ساخته شده}$$

بهای تمام شده کالای فروش رفته

۱۱۸- گزینه «۲» این سؤال ابتدا از طریق فرمول گردش حساب کالای در جریان ساخت، بهای تمام شده کالای ساخته شده را محاسبه نموده و سپس از طریق فرمول گردش حساب کالای ساخته شده، مبلغ کالای ساخته شده پایان دوره را می توان بدست آورد.

$$17/5 + (15 + 15) = 47/5 \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت}$$

$$47/5 - 10 = 37/5 \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای در جریان ساخت} \quad \text{بهای تمام شده کالای ساخته شده}$$

$$20 + 37/5 = 57/5 \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای ساخته شده}$$

$$57/5 - x = 50 \Rightarrow x = 27/5 \Rightarrow \text{موجودی کالای ساخته شده پایان دوره}$$

۱۱۹- گزینه «۲» بهای تمام شده کالای فروش رفته ۷۵٪ کالای آماده برای فروش است بنابراین موجودی کالای ساخته شده پایان دوره معادل ۲۵٪ آن می باشد.

$$5,000,000 - 500,000 = 4,500,000 \quad \text{بهای تمام شده کالای فروش رفته}$$

$$x \times 75\% = 4,500,000 \Rightarrow x = 6,000,000 \quad \text{کالای آماده برای فروش}$$

$$6,000,000 \times 25\% = 1,500,000 \quad \text{موجودی کالای ساخته شده پایان دوره}$$

۱۲۰- گزینه «۴»

$$7,000,000 \times (40\% + 40\%) = 5,600,000 \quad \text{حقوق کارکنان کارخانه}$$

$$5,600,000 \times 23\% = 1,288,000 \quad \text{حق بیمه سهم کارفرمای مربوط به کارخانه}$$

$$7,000,000 \times 40\% = 2,800,000 \quad \text{دستمزد غیر مستقیم}$$

$$2,800,000 + 1,288,000 = 4,088,000 \quad \text{مبلغ منظور شده به حساب کنترل سربار ساخت}$$

۱۲۱- گزینه «۴» این سؤال شباهت زیادی به سؤال ۹۵ دارد.

$$\frac{30,000,000}{20,000} = 15,000 \quad \text{نرخ جذب سربار در سال ۸۵}$$

$$\text{نرخ جذب سربار} \times \text{ساعات کار مستقیم واقعی} = \text{سربار جذب شده}$$

$$22,500,000 = x \times 1,500 \Rightarrow x = 15,000 \quad \text{ساعات کار واقعی}$$

$$\frac{27,000,000}{15,000} = 1,800 \quad \text{نرخ جذب سربار در سال ۸۶}$$

۱۲۲- گزینه «۱» سربار ساخت تابعی از دستمزد مستقیم است، بنابراین می توان ابتدا دستمزد مستقیم را بدست آورده و آن را از بهای اولیه کسر نموده و مبلغ مواد مستقیم را بدست آورد.

$$x \quad \text{دستمزد مستقیم}$$

$$y \quad \text{دستمزد مستقیم} \Rightarrow y = 100\%x \Rightarrow x + 100\%x = 600,000 \Rightarrow x = 300,000$$

$$600,000 - 300,000 = 300,000 \quad \text{مواد مستقیم}$$

۱۲۳- گزینه «۳»

$$3,600 \times x = 1,800,000 \Rightarrow x = 500 \quad \text{نرخ جذب سربار}$$

$$3,600 \times (100\% - 10\%) = 3,240 \quad \text{ساعات کار برآوردی}$$

$$\text{مبلغ سربار برآوردی} = \frac{\text{سربار برآوردی}}{\text{ساعات کار برآوردی}} \Rightarrow 500 = \frac{x}{3,240} \Rightarrow x = 1,620,000$$

۱۲۴- گزینه «۳»

$$(2,000) = x - 800,000 \Rightarrow x = 798,000 \quad \text{سربار جذب شده}$$

$$798,000 \div 3,800 = 210 \quad \text{نرخ جذب سربار ساخت}$$

۱۲۵- گزینه «۴» با توجه به این که مواد در ابتدای عملیات وارد خط تولید می‌شود، می‌توان مقدار مواد وارده به خط تولید را بدست آورده و از حاصل ضرب تعداد مواد در نرخ هر کیلوگرم، مبلغ مواد مستقیم را محاسبه کرده و سپس از طریق فرمول گردش حساب کالای در جریان ساخت مبلغ بهای تمام شده کالای ساخته را بدست آورد.

$$\begin{aligned}
 1080 + 220 &= 1,300 && \text{واحدهایی که از مواد استفاده کرده‌اند} \\
 1,300 \times 5 &= 6,500 && \text{مقدار مواد وارده به تولید} \\
 300,000 \div 15,000 &= 20 && \text{نرخ هر کیلوگرم مواد} \\
 6,500 \times 20 &= 130,000 && \text{مواد مستقیم مصرف شده - ریال} \\
 40,000 + (130,000 + 90,000 + 100,000) &= 360,000 && \Rightarrow \text{گردش ورودی کالای در جریان ساخت} \\
 360,000 - 70,000 &= 290,000 && \Rightarrow \text{گردش خروجی کالای در جریان ساخت}
 \end{aligned}$$

۱۲۶- گزینه «۳»

$$\begin{aligned}
 \text{بهای تمام شده کالای فروخته} &= \text{سود ناخالص} - \text{فروش} \\
 x - 25\%x &= 75\%x \\
 25\%x = 1,050,000 &\Rightarrow x = 4,200,000 && \text{فروش} \\
 4,200,000 \times 75\% &= 3,150,000 && \text{بهای تمام شده کالای فروخته} \\
 \text{بهای تمام شده کالای فروخته} &= \text{کالای ساخته شده پایان دوره} - \text{کالای آماده برای فروش} \\
 x - 30\%x &= 3,150,000 \Rightarrow x = 4,500,000 && \text{کالای آماده برای فروش} \\
 4,500,000 \times 30\% &= 1,350,000 && \text{کالای ساخته شده پایان دوره}
 \end{aligned}$$

۱۲۷- گزینه «۱»

$$\begin{aligned}
 3,000 + 600 &= 3,600 && \text{کالای ساخته شده طی دوره} \\
 4,800 - 3,600 &= 1,200 && \text{تعداد کالای ساخته شده ابتدای دوره} \\
 3,000 + 700 &= 3,700 && \text{تعداد کالای فروخته} \\
 4,800 - 3,700 &= 1,100 && \text{تعداد کالای ساخته شده پایان دوره}
 \end{aligned}$$

۱۲۸- گزینه «۳» از طریق دستمزد مستقیم می‌توان مبلغ کل حقوق و دستمزد ناخالص را محاسبه کرد.

$$\begin{aligned}
 x \times 95\% &= 1,140,000 \Rightarrow x = 1,200,000 && \text{حقوق و دستمزد ناخالص} \\
 1,200,000 \times 23\% &= 276,000 && \text{حق بیمه سهم کارفرما} \\
 1,200,000 \times 5\% &= 60,000 && \text{دستمزد غیر مستقیم} \\
 60,000 + 176,000 &= 236,000 && \text{مبلغ منظور شده به حساب کنترل سربرار ساخت} \\
 1,200,000 \times 30\% &= 360,000 && \text{بیمه پرداختنی} \\
 1,200,000 + 276,000 &= 1,476,000 && \text{مبلغ منظور شده به حساب کنترل حقوق و دستمزد}
 \end{aligned}$$

۱۲۹- گزینه «۳»

$$\begin{aligned}
 x \times 70\% &= 1,400,000 \Rightarrow x = 2,000,000 && \text{کالای در جریان ساخت طی دوره} \\
 2,000,000 - 1,400,000 &= 600,000 && \text{کالای در جریان ساخت پایان دوره}
 \end{aligned}$$

۱۳۰- گزینه «۲»

$$\begin{aligned}
 1,600,000 \times 90\% &= 1,440,000 && \text{بهای اولیه} \\
 1,600,000 - 1,440,000 &= 160,000 && \text{سربرار ساخت} \\
 1,600,000 \times 55\% &= 880,000 && \text{دستمزد مستقیم} \\
 800,000 \times x &= 160,000 \Rightarrow x = 20\% && \text{نرخ جذب سربرار}
 \end{aligned}$$

آزمون فصل اول

۱- هزینه تبدیل برابر بهای اولیه می باشد و مبلغ مواد مستقیم ۱۹۸,۰۰۰ ریال است. با فرض اینکه نرخ جذب سربرار کارخانه ۸۰٪ دستمزد مستقیم است، مبلغ سربرار جذب شده چقدر می باشد؟

(۱) ۲۴۷,۵۰۰ ریال (۲) ۱۹۸,۰۰۰ ریال (۳) ۴۴۵,۵۰۰ ریال (۴) ۲۰۳,۷۵۰ ریال

۲- افزایش در موجودی مواد اولیه ۲۰,۰۰۰، کاهش در کالای در جریان ساخت ۴۰,۰۰۰ و افزایش در کالای ساخته شده ۹۰,۰۰۰ ریال می باشد. خرید طی دوره ۷۵۰,۰۰۰ ریال و برگشت از خرید ۵۰,۰۰۰ ریال و دستمزد مستقیم ۵۰۰,۰۰۰ و سربرار کارخانه ۷۵٪ دستمزد مستقیم جذب تولید می شود. بهای تمام شده کالای فروش رفته چند ریال است؟

(۱) ۱,۵۰۵,۰۰۰ ریال (۲) ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۱,۵۵۵,۰۰۰ ریال (۴) ۱,۴۸۷,۰۰۰ ریال

۳- هزینه های غیر مستقیم:

(۱) قابل ردیابی به یک موضوع هزینه هستند. (۲) قابل ردیابی به یک موضوع هزینه خاص نیستند.
(۳) همیشه نوعی هزینه متغیرند. (۴) با اهمیت نیستند.

۴- بهای تمام شده کالای ساخته شده شرکتی ۲۶۰,۰۰۰ ریال و موجودی کالای در جریان ساخت و کالای ساخته شده پایان دوره در این شرکت به ترتیب ۳۵,۰۰۰ و ۶۷,۰۰۰ ریال می باشد. در صورتیکه مواد مستقیم مصرف شده در بخش تولید ۴۰,۰۰۰ ریال، دستمزد ۷۰,۰۰۰ ریال و سربرار ساخت ۱۲۰,۰۰۰ ریال باشد کالای در جریان ساخت ابتدای دوره چقدر بوده است؟

(۱) ۵,۰۰۰ ریال (۲) ۳۷,۰۰۰ ریال (۳) ۶۵,۰۰۰ ریال (۴) ۹۷,۰۰۰ ریال

۵- در طی خرداد ماه ۱۳۸۳ شرکت نیل مقدار ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال مواد مستقیم به مصرف رسانیده است. در ۳۱ خرداد ماه موجودی مواد مستقیم شرکت نیل ۵۰۰,۰۰۰ ریال بیش از موجودی مواد در اول خرداد بوده است. مواد مستقیم خریداری شده در طی ماه خرداد ۱۳۸۳ بالغ بر است؟

(۱) صفر (۲) ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال (۴) ۳,۵۰۰,۰۰۰ ریال

۶- برای رسیدن به بهای تمام شده کالای فروش رفته طی دوره از کدام معادله زیر استفاده می کنیم؟

(۱) موجودی ابتدای دوره کالای ساخته شده + بهای تمام شده کالای ساخته شده + موجودی انتهایی دوره کالای ساخته شده.
(۲) موجودی ابتدای دوره کالای ساخته شده - موجودی انتهایی دوره کالای ساخته شده.
(۳) موجودی ابتدای دوره کالای ساخته شده - بهای تمام شده کالای ساخته شده.
(۴) موجودی ابتدای دوره کالای ساخته شده + بهای تمام شده کالای ساخته شده - موجودی انتهایی دوره کالای ساخته شده.

۷- سربرار ساخت محقق شده در شرکت ذیل را محاسبه کنید.

هزینه دستمزد مستقیم	۲۶۰ ریال
مواد مستقیم مصرفی	۱۰۰ ریال
موجودی در جریان ابتدای دوره	۵۰ ریال
موجودی در جریان انتهایی دوره	۳۰۰ ریال
کالای ساخته شده انتقالی به خارج	۱۷۰ ریال
(۱) ۶۰ ریال	(۲) ۱۸۰ ریال
(۳) ۳۰۰ ریال	(۴) ۴۲۰ ریال

۸- بهای اولیه و بهای تبدیل ۴ میلیون و ۳ میلیون ریال و مواد مستقیم مصرف شده ۳ میلیون ریال و افزایش موجودی کالای در جریان ساخت ۱/۵ میلیون ریال و بهای تمام شده کالای فروش رفته ۱۰ میلیون ریال گزارش شده است. تغییر در موجودی کالای ساخته شده چند میلیون ریال است؟

(۱) ۵/۵ افزایش (۲) ۲/۵ افزایش (۳) ۵/۵ کاهش (۴) ۲/۵ کاهش

۹- مبلغ مواد مستقیم و دستمزد مستقیم با هم برابر و سربرار ساخت بر مبنای ۵۰٪ مواد مستقیم جذب می شود. هزینه تبدیل چند درصد بهای اولیه است؟

(۱) ۱۰۰٪ (۲) ۷۵٪ (۳) ۵۰٪ (۴) ۲۵٪

۱۰- هفتاد و پنج درصد از کالای آماده برای فروش شرکت عرفان در طی سال به مبلغ ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال به فروش رسید و سود ناخالصی معادل ۴۰۰,۰۰۰ ریال عاید شده است. موجودی کالای ساخته شده آخر دوره چند ریال است؟

(۱) ۸۰۰,۰۰۰ ریال (۲) ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال (۴) ۱,۸۰۰,۰۰۰ ریال

لطفاً جهت مشاهده پاسخنامه آزمون‌ها به سایت www.modaresanesharif.ac.ir مراجعه نمایید.